

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petilna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'30,
veliki po Din 5'— in 6'—,
oglas v uradniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust

Izda vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri jutraj.

Poština plačana v polovici

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 56, upravnštva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.630 in 10.349 (za insorate) Sara-
jevo 7.363, Zagreb 39.811, Praga in Dunaj 24.797.

Prelom.

V ponedeljek se je v Beogradu zgodilo nekaj, nad čemur mora ostrmeti vsak prijatelj pravice in zakonov, kar mora obzati: vsakdo, ki mu je količkaj do te države. Nasilje nad izvoljenimi poslanci v macedonski Bregalnici, v slovenskem Stajerju in končno izključitev 61 poslancev hrvatskega naroda. Gre tu za pravno in politično plat. Pravno pomeni ponedeljkov sklep vladnih strank očiten prelom postav, pomeni nasilje in samovoljo. Čemu postaviti in zakoni? To vprašanje si stavlja danes svobodni državljani v Jugoslaviji. Kadar pa si državljani stavlja taka vprašanja, tedaj je to nezmotljiv znak globoke in razjedajoče krize v notranjem razpoloženju ljudstva.

Politična stran tega čina pa ni nič manj temna. Za brezpravne je proglašanih 72 hrvatskih in slovenskih poslancev. Med njimi je 61 poslanec hrvatskega naroda rečeno: »Pojdite, vas ne rabimo.« Kaj to pomeni, ve vsakdo, ki je le malo pogledal v kako zgodovinsko knjigo ter se iz nje kaj naučil. Včerajšnja številka »Slov. Naroda« sicer vrika veselja, napovedujoč, da je sedaj konec Radičeve stranke na Hrvatskem, konec SLS na Slovenskem ter da bo sedaj tudi »konec tistega notranjega vprašanja«. Misli pri tem na vprašanje sporazuma med Slovenci, Hrvati in Srbi. »Tistega vprašanja« sporazuma in pravične ureditve naše države s tem aktom ne bo še konec. Pač pa se bo »tisto vprašanje« v bodoče morda drugače imenovalo. Ljudje, kakršnih imamo pri nas vedno nekaj saj za slab zgled, mislijo, da bo z diktirano večino od zgoraj vse spravljeno lepo s sveta.

Lepo se ali beseda »železna pest« ali »diktatura«. Toda počakajte, da se tam, kjer se na tak način danes vlada, vidi tudi konec. Bismarck je tudi vodil politiko »železne pesti«. Pa je tudi on šel v Canosso pred tistimi, proti katerim se je boril. In ta Canossa danes njegovemu spominu ni sramota. Bismarck je uveljavil svojo »železno pest« v narodu, ki je na znotraj kulturno in gospodarsko ena celota. In če se sklicujejo na Mussolinija — tudi tam ima njegova diktatura neložna zaslobo v narodu, ki je kulturno in jezikovno enoten. Kako bo končala, to bomo šele videli. Zdi se pa, da se bo njegova »železna pest« zdobila. Pri nas pa je bil v ponedeljek napovedan boj dvema narodoma, sestavnima deloma te države. Vržena je bila rokavica brezobzirnega boja od strani zastopnikov manjšega dela, zastopnikom celih dveh narodov. Res je sicer, da je bil v ponedeljek sklenjen le še predlog, ki ga skupščina lahko sprejme ali odbije. Končna usoda je še v rokah parlamenta. In ne manjka glasov, da se bodo radikalni še premislili, da je smatrati ponedeljkov sklep samo za njihov pritisk. Po dosedanjih skušnjah v to ne verujemo mnogo. Če se tedaj parlament postavi na stališče ponedeljkovega sklepa, je prelom definitivni. Izvnan je boj enega proti dvema. In kaj potem?

Cesar Franc Jožef se je v svojem skoro tridesetletnem vladanju lahko igrajal z Madžari, Čehi, Hrvati itd. Toda on je užival v Evropi čudovito avtoriteto kot steber evropskega ravnotežja. In sredi globokega zunanje miru so se vršili notranji boji v Avstriji. Danes pa je drugače. Časi so nemirni in nevarni. Saj danes niti Francija ni varna. Sredi tega vulkanskega žrela hoče sedaj »Slov. Narod« plesati svoj kanibalski ples. Pod nogami pa tli ogenj, se trese zemlja in ozračje je dušljivo. Ne! Ti eksperimenti proti zastopnikom dveh narodov iste države so katastrofalni in le kompletni norci se jih morejo veseliti.

Zagovorniki režima nam vedno dokazujejo, da nismo trije narodi, ampak da smo vsi eno. Pa recimo, da je tako, dasi v resnici ni takol! Boj Slovencev in Hrvatov namreč ni zgolj narodni boj. Kajti tudi če bi bili vsi »eno«, bi ta boj imeli: gre namreč tudi za gospodarska, socialna in kulturna nasprotja med kraji to- in onstran Save. Mi smo celo prepričani, ko bi med Srbi samimi nastal tak boj, bi že danes dosegel čisto drugačne oblike, da bi se »Slov. Narod« čudom čudil, kaj se godi.

Mi pa imamo na stotine zgodovinskih slučajev, ko so se pojavili hudi in usodni konflikti med deli enega in istega naroda radi gospodarskih interesov. Amerika-Anglija, Kanada-Anglija, Španija - Južna Amerika. Ljubezen gre skozi želedec. In želedec je glavni faktor v gospodarstvu.

Zato boj, ki je bil napovedan v po-

nedeljek, ne bo končan, četudi vse Hrvate in Slovence iztirate iz Beograda. Storili ste, če ponedeljkov sklep uresničite, herostratsko delo, in Herostrat je, kakor veste, položil ogenj v tempelj.

Voditelji države, ki ste odgovorni za njeno usodo, vedite, da ima zgodovina svojo železno logiko.

Bojna napoved vladne večine hrvatskemu in slovenskemu narodu.

NAMEN PP-REŽIMA: RAZDVOJITI SLOVENCE IN HRVATE. — OBA NARODA STA ODSLEJ SE BOLJ SOLIDARNA. — REŽIMOVCİ SE SAMI ZAVEDAJO USODNOSTI SVOJEGA KORAKA. — STRAH PRED BODOČNOSTJO.

Beograd, 17. marca. (Izv.) Včerajšnji nastop vladne večine v verifikacijskem odboru je tako usodepolnega in dalekosežnega pomena, da je njegove posledice težko presoditi že danes, ko je celokupna javnost osupnjena vsled ogorčenja nad takim nastopom. Ta nastop je bil v neki meri imperijem proti vsem v bloku narodnega sporazuma zastopanim strankam. Ta ofenziva veliko-srbskih šovinistov je naprejena proti Hrvatom in Slovincem. Načrt nasilnežev in korupcionistične družbe je, da prebije čvrsto strnjeno vrsto obeh bratskih narodov in jim zada čim hujši udarec. Ta načrt je razumljiv, kajti ravno pravi zastopniki hrvatskega in slovenskega naroda so zanje največja nevarnost.

Kot nesebični in resnični boritelji za ljudsko suvereniteto, za poštenje in javnem življenju in za dobro upravo v celi državi, predstavljajo hrvatski in slovenski predstavitelji za družbo izkoriščevalcev državnega premoženja nevarnost, katero je treba uničiti, da bo lahko cvetela korupcija. Zato je šel udarec proti njim preko mej. Kajti njihov sklep pomeni, da je slovenskemu in hrvatskemu narodu odvzeta pravica, da bi se udeleževala v javnem življenju. Slovenci in hrvatski narod ne smeta voliti ljudi, ki bi v resnici zastopali njegove koristi. Hrvati in Slovenci ne bi smeli voliti po svoji volji, ampak tako, kakor hočejo drugi, nasilneži in korupcionisti.

Nastop proti zastopnikom hrvatskega in slovenskega ljudstva znači odkrito bojno napoved celokupnemu slovenskemu in hrvatskemu ljudstvu. Usoda obeh narodov je zato le še bolj vezana na skupno borbo in sicer na borbo brez ozira na strankarsko pripadnost.

Preizkušeni v borbi proti germanizaciji in mažarizaciji, bosta slovenski in hrvatski narod zmagovita in bosta borbo proti demoralizaciji vodila dalje, ne da bi se dala omajati. Sklepe verifikacijskega odbora je treba dobro tolmaiti, da si bo vsakdo na jasnem o njihovem pomenu. Vladna večina je odvzela bloku narodnega sporazuma in ljudske demokracije 73 poslancev z namenom, »da bo lahko uspešno delovala«, kakor pravi list vladnega bloka, današnje »Vreme«. 73 poslancev Slovencev in Hrvatov je bilo na potu dr. Lukiniću in njemu sličnim aferašem, zato jim je bilo treba odvzeti možnost javnega udeleževanja. Da prebivalstvo te države takega nasilja ne more ravnodušno sprejeti, je jasno. Že prvi glasovi javnega mnjenja so dali dovolj duška temu razpoloženju. Celo vladni listi ne morejo prikriti strahu in malodušnosti pred bodočnostjo.

Današnja »Politikaz« piše o značaju včerajšnjega dogodka sledeče:

»Bil je odločilen dan. Z ozirom na poslovniki je verifikacijski odbor moral dokončati svoje delo in na dnevnem redu so ostala najtežja vprašanja, vprašanja mandatov HRSS in demokratskih mandatov v bregalniskem okrožju. Ves dan so se vršile konference. Pričakovano se je, da bo seja verifikacijskega odbora trajala globoko v noč, vendar je končala precej zgodaj. Usoda mandatov HRSS je odločena. Po končni odločitvi v verifikacijskem odboru je skupščina ostala pusta. Poslanci so se hitro razšli z mesta, na katerem se je odigral mučen dogodek. Pri vseh je bilo opaziti mučno razpoloženje, ki je bilo vzrok, da je bilo mogoče dobiti snoči samo malenkostne informacije o daljšem razvoju položaja.

Predvsem je postalo snoči aktualno vprašanje, ali pomeni sinočni eksodus opozicije iz seje verifikacijskega odbora popolno abstinenco tudi glede narodne skupščine. O tem opozicija ni hotela govoriti. V političnih krogih se misli, da je treba sinočni eksodus smatrati za napoved, da bo opozicija strožno zapustila skupščino, ako vlada ne spremeni svojih sklepov. Radičevci so bili skrajno ogorčeni in so izjavili, da je to njihov poslednji prihod v Beograd, ako se njih mandati končno razveljavijo. Zadržljivši naglašajo, da hoče vlada voditi HZ ločiti od HRSS, ker so eno in isto.

Naglasiti je treba, da se v političnih krogih misli, da radikalni na snočiji seje verifikacijskega odbora niso izrekli poslednje besede. Vsi politični krogi mislijo, da so za našo celokupno bodočnost usodni sklepi in dnevi, ki jih doživljamo pred sestankom skupščine.

Popoldanske »Novosti« se obširno pečajo z nastalim položajem in ga v članku pod velikim naslovom: »Režim goni iz parlamenta 73 poslancev iz Hrvatske, Slovenije in Vardarske Srbije. — Moskva, Sofija, Pešta in Vatikan volijo narodne poslance v državi SHS!« — trdi vladna večina — komentirajo in pišejo sledeče:

Snoči je dokončal verifikacijski odbor mučno in grdo delo, ki predstavlja največjo narodno sramoto in meče črno liso na obraz države. V verifikacijskem odboru je večina, ne zavečajoč se svojih pravic in dolžnosti, zahrbtno napadla svobodo ljudske volje. Siromašni agenti fatalne ambicije so se pripravili, da preženejo iz narodne skupščine 61 zastopnikov hrvatskega naroda, 10 Slovencev in 2 zastopnika mučeniske vardarske Srbije. Zato, ker se jim oblast izmika iz grabežljivih rok in iz rok starca, so zadali naši državi najtežji udarec.

Kar se je delalo v verifikacijskem odboru, bo ostalo v najhujšem spominu našemu ljudstvu, kajti nikdar se nihče ni bolj neresno in lahkomišljeno igral z bodočnostjo te države. Nikdar se niso na bolj drzen način upali daviti vseh svetinj in pravic civiliziranega človeštva.

Dasiravno je snoči padla težka odločitev, za katero trdi vlada, da je definitivna, vendar politični krogi ne verujejo, da bi se ta odločitev v plenumu narodne skupščine sprejela. Splošno prevladuje prepričanje, da hoče vlada prestrašiti opozicijske stranke. Strnjena opozicija kot blok narodnega sporazuma predstavlja zelo resno nevarnost za režim. Zato je Pašić sklenil razbiti njegovo solidarnost, ne izbirajoč pri tem sredstev, da bi opozicijo prisilil do kompromisa z radikali. Pašić računa tudi na Radića, kateremu preti z veleizdajniškim procesom in kateremu je razgnal stranko. Hoče, da se Radičevci izneverijo paktu opozicije in da sklenejo nov Markov protokol.

V soboto se bo sestal najbrž plenum narodne skupščine, ki bo takoj pretresal poročila verifikacijskega odbora. Ko pridejo ponovno na dnevni red mandati, da se razveljavijo, se bo ponovil včerajšnji položaj. Ako se Pašiću že prej ne bo posrečilo položaja spremeniti v svojo korist, bo poskušal mandate uničiti. Verjetno je, da do tega ne bo prišlo. Skupščinska večina bo v najboljšem slučaju korigirala in uničila samo mandate vodstva HRSS in v Bregalnici.

Iz vsega se vidi, da ne gre tu za kako malenkostno vprašanje, ali bo obdržal en »klerikalec« od ljudstva mu poverjen

mandat ali ne ali če bodo ostali »proti-državni« Radičevci ali ne. Tu gre za to, ali bodo obdržali Slovenci in Hrvati še svoje najosnovnejše državljanske pravice ali ne; ali pa jih bo podjarmila nasilna klika. Zato je bolj kakor kdaj dosedaj potrebna popolna enodušnost vseh Slovencev in Hrvatov.

Posebno mišljenje opozicije.

Beograd, 17. marca. (Izv.) Posamezni člani verifikacijskega odbora so tekom današnjega dne razpravljali o posebnem mišljenju, ki ga bodo predložili skupščini. Za Slovenijo sta to posebno mišljenje izdelala Franc Smodej in dr. Hohnjec. Celokupna opozicija bo predložila skupščini posebno mišljenje glede vseh mandatov.

POSVETOVANJA OPOZ. BLOKA O NA DALJNJI TAKTIKI.

Beograd, 17. marca. (Izv.) Neglede na ponovno radikalno snubitev je ostala opozicija popolnoma ravnodušna. Danes dopoldne so se zbrali voditelji opozicije v Jug. klubu na sejo. Na seji so razpravljali o novonastalem položaju, posebno z ozirom na nastalo parlamentarno in državno krizo. Določili so taktičen nastop v debati o poročilu o overovljenju v plenumu narodne skupščine. Za jutri je sklicana nova seja, na katero so pozvali dr. Mehmeda Spaho, ki dosedaj ni bil v Beogradu. Na tej seji bo predsedstvo bloka narodnega sporazuma in ljudske demokracije sklepalo tudi o taktiki in politiki bloka, ki bo v smeri in dalekosežnosti segla preko taktike o priliki debate v plenumu.

RADIKALI ZOPET KOLEBAJO?

Beograd, 17. marca. (Izv.) Z največjim zanimanjem se pričakujejo nadaljnji koraki opozicijskega bloka v narodni skupščini. Posebno zanimanje za to kažejo radikali, ki so danes objavili vest, da bo padla v plenumu narodne skupščine drugačna odločitev. To vest spušča v svet z očitno namero, da bi ublažili porazni vtis svojega sinočnjega nastopa. Kajli gotovo je, da vlada med največjim delom radikalnih poslancev največje nerazpoloženje. Med vladnimi člani ni popolnega nastopa, zato se je zvečer vršila v predsedstvu vlade pod Pašićevim predsedstvom dolgotrajna seja, od katere so bili izključeni samostojno-demokratski ministri. Po izjavah, ki so jih dajali radikalni ministri po seji, je vlada razpravljala o položaju, ustvarjenem vsled sinočnjega koraka vladne večine. Na seji je bilo več predlogov, kateri Radičevi mandati naj bi se razveljavili in kateri ne. Vendar ni prišlo do končnih sklepov.

DR. SRŠKIĆ — PREDSEDNIK NARODNE SKUPŠČINE.

Beograd, 17. marca. (Izv.) V nekaterih krogih se govori, da je najboljši resni kandidat za predsednika narodne skupščine dr. Srškić, predsednik verifikacijskega odbora.

IMENITEN ČLOVEK.

Beograd, 17. marca. (Izv.) Kakor znano, je glavne napade na opozicijo v verifikacijskem odboru vodil vseučiliški profesor Radonić. »Novosti« prinašajo ob tem povodu sledečo notico: »V verifikacijskem odboru žalostnega spomina je ostro napadal opozicijo poleg Simonovića, Leovaca in Milanovića posebno tudi Radonić, profesor zgodovine. Da bo razumljiva aktivnost profesorja v objemu režima, je treba vedeti, kaj je vse Radonić: Član monopolne uprave v Beogradu, član uprave fondov v Beogradu, član upravnega sveta tovarne za vato, član upravnega sveta sladkorne tovarne v Čukarici, član uprave vicinalnih železnic, član uprave tovarne v Novem Vrbsu, član uprave podjetja Neimar v Beogradu, član uprave vodne zadrage v Pančevu, član upravnega sveta banke v Senti, član upravnega sveta kanala kralja Petra, član uprave tovarne za špirit v Vel. Bečkerek, član upravnega sveta vojvodinske svilarne, član upravnega sveta društva za eksploatacijo šum in rud, itd. itd.«

POSLANEC DR. NIKIĆ PRI RADICU.

Zagreb, 17. marca. (Izv.) Danes se je vrnil iz Beograda poslanec HRSS dr. Nikić.

kič. Obiskal bo v zaporu Stjepana Radića kot njegov zagovornik. Sodijo, da je ta obisk v zvezi z nadaljno akcijo HRSS.

PREISKAVE PRI ZAGREBSKIH PUŠKARJIH.

Zagreb, 17. marca. (Izv.) Hišne preiskave pri zagrebskih puškarjih so bile danes končane. Vršile so se na podlagi dopisa vojaškega mestnega poveljstva od 16. marca. Preiskave so vršile mešane komisije policije in mestnega poveljstva, ki so zahtevale vso municijo nad 7 in pol mm. Zaplenili so okoli 9000 krogel. Puškarji so izjavili, da so bili prepričani, da smejo prodajati omenjeno municijo.

HERRIOTOV PORAZ V SENATU.

Pariz, 17. marca. (Izv.) Finančna komisija senata je s 17 proti 14 glasovom sprejela predlog, da francosko poslanstvo pri Vatikanu ostane. Proti sprejemu predlagane proračunske postavke je nastopil Herriot z vso svojo zgovornostjo in naglašal, da to vprašanje zanj ni versko, ampak politično. Ločitev cerkve od države ni škodovala državi, pa tudi ne cerkvi. Dalje je naglašal, da tudi Amerika, Švica in Italija niso zastopane pri Vatikanu. Končno je Herriot izjavil, da bo ostal svojim starim načelom zvest in jih bo tudi skušal uveljaviti sedaj, ko ima moč v svojih rokah.

HERRIOT-CHAMBERLAIN.

Pariz, 17. marca. (Izv.) Na svojem potu iz Zeneve v London se je Chamberlain znova ustavil v Parizu in se dolgo posvetoval s Herriotom o vseh velikih političnih vprašanjih. O razgovoru so izdali sledeče uradno poročilo: »Na svojem povratku iz Zeneve je Chamberlain po dogovoru znova obiskal ministrskega predsednika Herriota. V dolgotrajnem razgovoru sta si povedala svoje misli o raznih problemih vnanje politike, zlasti o problemu varnosti, hoteč soglasno najti za obe državi sprejemljive rešitve. Uspeh pogovora je bil, da sta glavne točke obstoječih problemov natančno označila. Pogajanja se bodo nadaljevala diplomatskim putem v duhu prijateljstva in sodelovanja z zavezniki.«

Zastopnikom časopisa je Chamberlain naknadno še povedal, da sta se s Herriotom razgovarjala v prvi vrsti o vprašanjih varnosti in o sprejemu Nemčije v Društvo narodov, ker je obnova Evrope nemogoča brez sodelovanja Nemčije v Društvo narodov. O ženevskem sporazumu ni bilo govora, ker je pokopan.

Nasproti tej izjavi je ugotovil Herriot, da ženevski sporazum ni pokopan, ampak samo odločen do septembra. Pogodba o varnosti, do katere bo gotovo prišlo, mora biti registrirana pri Društvu narodov in bo temeljila na istih principih kakor ženevski sporazum. Poljska nima vzroka za vznemirjanje, ker je Francija lojalna zaveznica. Glede pristopa Nemčije k Društvu narodov na sta s Chamberlainom istega mnenja.

ŠOLSKI ŠTRAJK V ALZACIJI.

Strassburg, 17. marca. (Izv.) Proti sklepu francoske vlade, da se mora vpeljati v Alzaciji interkonfesijski pouk na ljudskih šolah, so škofje in alzaški parlamentarci izdali oklic na ljudstvo, v katerem pozivajo starše šoloobveznih otrok na tridnevni štrajk v znak protesta. Prvi dan je izostalo od šolskega pouka okoli 50 odstotkov šolarjev.

POLOŽAJ V ITALIJI.

Rim, 17. marca. Kovinarski štrajk v Lombardiji se je končal tako, kakor so napovedovali pesimisti: fašisti so na svojo pest sklenili z industrijalci sporazum, ki delavstva ne zadovoljuje. Socialistična »Fiom« je kljub temu sporazumu na delavstvo izdala manifest za nadaljevanje štrajka.

Fašisti pripravljajo pot za osvoboditev fašistovskih obtožencev v Matteottijevem procesu. Farinacci in Arnaldo Mussolini sta začela v svojih listih napadati senatno preiskovalno komisijo, ki ima sedaj Matteottijev proces v rokah, in grozita posebno njenemu predsedniku gener. Zupelliju. Senatni predsednik Tittoni in sen. Sforza sta se zaradi tega osebno obrnila na ministrskega predsednika Mussolinija, odnosno na notranjega ministra Federzonija, toda brez vidnega uspeha.

Opozicija ima številne sestanke in zborovanja in pripravlja baje odločilen udarec proti režimu. Demokratični »Mondo« je sicer testvarne vesti demantiral, a po splošnem mnenju se na Aventinu dejansko nekaj pripravlja.

ANGLEŠKI VOJNI PRORAČUN ODOBREN

London, 17. marca. (Izv.) Parlament je sprejel proračun za vojno in mornarico.

LLOYD GEORGE OZDRAVEL.

London, 17. marca. (Izv.) Reuter poroča: Lloyd George je popolnoma okreval.

FAŠIZEM V ANGLIJI.

London, 17. marca. (Izv.) »Daily Herald« poroča, da so tajnika ekstremističnega krila v Delavski stranki Politta v Liverpoolu neznani moški napadli in ga za 24 ur zaprli, da se ni mogel udeležiti nekega napovedanega shoda. List zahteva strogo pre-

iskavo in odločno protestira, da bi se uvedle v Angliji fašistovske metode.

TRGOVSKA POGODBA MED ŠVICO IN AVSTRIJO.

Curib, 17. marca. (Izv.) Danes so se pričela pogajanja za sklep trgovske pogodbe med Švico in Avstrijo.

OGRSKI FINANČNI ZAKON SPREJET.

Budimpešta, 17. marca. (Izv.) Narodna skupščina je finančni zakon sprejela tudi v podrobnostih.

OGRSKE ŽELEZNICE.

Budimpešta, 17. marca. (Izv.) Iz nekega predavanja predsednika ogrskih železnic je razvidno, da je bilo od prevrata reduciranih 41% železniških uslužbencev. Železniški uradniki dobivajo 51%, poduradniki in ostali uslužbenci pa 59% predvojne plače.

VELIKA STAVKA NA ŠVEDSKEM.

Berlin, 17. marca. (Izv.) Na Švedskem so delavske plače najvišje v Evropi. Po zatrdilu švedskih industrijev visoke delavske plače izključujejo konkurenčno možnost švedske industrije. Zato so švedski industrijci začeli pritiskati na delavce z zahtevami po nižanju plač, oziroma s podaljšanjem delovnega časa. Delavci so odgovorili s splošnim štrajkom. Po vestih iz Stokholma so industrijci odločeni zlomiti osemurnik in meze znižati. Štrajkovalcih in izprtih delavcev je nad 150.000.

UDOVA GROFA TISZE UMRLA.

Budimpešta, 17. marca. (Izv.) Na svojem posestvu v Gesztu je umrla uduva grofa Stefana Tisze v starosti 65 let.

Samostojno-demokratski Panama.

Moderna demokracija je rodila veliko dobrega, pa tudi veliko slabega. Dobro je bilo, da je pretvorila prebivalce držav iz podložnikov in brezpravnih podanikov v enakopravne državljane, za katere velja vsaj v teoriji pravilo, da smo pred zakonom vsi enaki. Dobro je bilo, da je izročila gospodarstvo z državnim denarjem in nadzorstvo nad njim od državljanov svobodno izvoljenim ljudskim zastopom. Dobro je bilo, da je uveljavila princip, da je prava vlada tista, ki zna najbolje varovati soglasje med željami vlade in zahtevami ljudstva. Dobro in prav je bilo nadalje, da je določila čast ljudskega zastopnika kot visoko odlikovanje in da je to čast tudi primerno zaščitila z raznimi predpisi.

Najvažnejša naloga ljudskih zastopnikov in od njih iz njihove sredine postavljene vlade je gospodarstvo z državnim premoženjem. Državno premoženje je za ljudske zastopnike tuje premoženje in kakor mož-poštenjak tujo last še mnogo skrbnejše čuva kakor svojo, tako pričakuje javnost tudi od ljudskih zastopnikov, da njim v oskrbo izročeno državno imetje še skrbnejše varujejo kakor svoje privatno imetje.

Za mnoge ljudske zastopnike pa je državna moč in neomejena oblast nad ljudskim premoženjem silno zapeljiva, da njim izrečeno zaupanje grdo zlorabljajo s tem, da njim v varstvo in nadzorstvo izročeno ljudsko premoženje ne oskrbujejo toliko v prid države, kakor za svoje osebno bogatenje. To je največje zlo, ki ga je rodila demokracija skupno z vsemi svojimi dobrimi platmi. Zlasti tam, kjer prevladuje nad čutom odgovornosti za državo in nad splošno državljansko zavestjo strankarska zaslepljenost in zagrizenost, je nevarnost velika, da se trenutno zlo pretvori kar v sistem.

Umazanih afer pozna novejša zgodovina vseh držav več kot dovolj. Svet še ni poznal na strahoviti panamski škandal, ki je dal raznim aferam svoje vrste celo svoje generelno ime. Tudi v predvojni Nemčiji in Avstriji se je dogodil neredko kakšen slučaj, ki ni dišal ravno po najlepših moralnih rožicah. V Ameriki in v caristični Rusiji pa so bile razne več ali manj genijalno izpeljane golufije in sleparije na račun državnega premoženja za zapadno Evropo navadno predmet bridke ironije in pikrih političnih opazk.

Po vojni pa se je korupcionistično aferaštvu razpaslo skoro po vseh evropskih in izvenevropskih državah tako bohotno kakor spomladni trpotec ob plotu. Med državami, kjer se je bila razpasla korupcionistična kuga, kraljevina SHS žalibog ni bila na zadnjem mestu. Dočim pa so se našli v Avstraliji, na Češkem itd. koncem koncev vendarle še moralno visoko stoječi in poštenu ljudje kristalno čistih značajev, ki so se z vso avtoriteto svojih visokih položajev moderni korupcionistični gnolobi uprli in krivce brez usmiljenja tirali pred sodišče, da prejmejo zaslužen kazni, pri nas doslej še nismo doživeli niti enega slučaja, da bi bili kakšnega debelega korupcionista videli pred sodiščem. Obsojali so pač male tihotapce, kaznovali so razne carinske pregreške in prestopke, nikdar pa še ni bil kaznovan kdo izmed onih, ki so državo oškodovali za milijone, bodisi da so si jih direktno prilastili ali pa jih »zara-

dili« v obliki raznih provizij pri nakupu in prodaji državnega blaga ali pa pri raznih dobavah. In ko je vlada Davidovič-Koroševa sklenila korupcijo izravnati pri koronini ter korupcioniste brez ozira na njihove visoki položaj izročiti sodišču, je morala — pasti ...

Od raznih afer znanega polkovnika Vasića pa do najnovejše afere z dvigom sekvestra nad premoženjem Thurn-Taxisovim je zabeležila zlasti belgrajska lokalna kronika že nebroj afer, nobena pa še ni bila tako debela kakor ta, a to ne toliko zaradi visoke vrednosti, za katero gre, ampak zaradi okolnosti, v katerih se je rodila. Tako grobo še ni zlepa bil kršen zakon kakor sedaj. Le pomislimo: Ministrstvo za vnanje zadeve ugotovi čisto jasno in določno, da je samo avstrijsko državljanstvo prizadete rodbine dvomljivo; ministrstvo za vnanje zadeve se je dalje obrnilo na angleški vnanji urad s prošnjo za pojasnilo, kako je treba postopati z osebam dvojnega državljanstva, zlasti če je treba računati z možnostjo nemškega državljanstva; ministrstvo za pravosodje je vse odločbe in vse akte vnanjega ministrstva prejelo — in vendar je izdalo odločbo, ki bije v obraz vsaki logiki in pameti! To je akt tako brezobzirne samovolje in je tako očitno kršenje vsakega pozitivnega prava, da mora pasti pravni čut vsega prebivalstva globoko pod ničlo, če vidijo ljudje, kako teptajo zakon in pravico najvišji čuvarji prava in zakonitosti. Danes je težko odločiti, ali je prizadelo ministrstvo za pravosodje državi večjo škodo z dvigom sekvestra ali pa z dvigom pravne zavesti iz ljudskih src. Kar pa včeraj poroča brzojavka iz Zagreba, dokazuje, da bodo samostojnodemokratski panamisti svoje delo neovirano dovedli do konca.

Dokler ne bodo prišli na krmilo države ljudje visokih moralnih kvalitete in absolutno čistih rok, na izboljšanje pravne in državljanske zavesti pri nas ne moremo upati. Nasprotno, gnoloba se bo širila še dalje in bo polagoma razjedla tudi zdravi del državnega telesa tako, da bo mogla prinesiti rešitev samo še korenita operacija.

Socialni vestnik.

BREZ POSELONO ZAVAROVANJE NA ČEŠKO-SLOVAŠKEM.

Češkoslovaška je pristopila k reševanju vprašanja brezposelnega zavarovanja in sicer na način takozvanega gentskega sistema. Ta sistem je nazvan po belgijskem tekstilno-industrijskem mestu Gentu, kjer je bil najprej uveden l. 1901. V sled neprestanih kriz v tekstilni industriji je imenovano mesto veliko trpelo, zaradi česar je mestna občina ustanovila brezposelni fond, iz katerega je podpirala brezposelne delavce potom njihovih lastnih strokovnih organizacij. Pogoji, ki jih je moral brezposelni delavec izpolniti, so bili le-ti: Brezposelni je moral biti član strokovne organizacije (katerekoli), moral se je javiti posredovalnici za delo, da ni bil sam kriv brezposelnosti, nato se je moral za časa brezposelnosti vsak dan javljati v svoji strokovni organizaciji. Ker so imele strokovne organizacije že poprej brezposelne podpore za svoje člane, je mesto prispevalo iz svojih sredstev 100 odstot. prispevek k brezposelni podpori strokovne organizacije. Imenovani sistem se je dobro obnesel in hitro razširil, tako da je bilo že pred vojno v Belgiji nič manj kot 29 takih fondov, pri katerih je bilo po strokovnih organizacijah zavarovanih 126.278 delavcev. Med vojno je delo zastalo, že l. 1920 pa je poskočilo število na ta način organiziranih in zavarovanih na 800.000, koncem leta 1921 pa je bilo že 112 fondov z 1.000.000 člani. Do danes je uveden ta sistem razen v Belgiji še v Angliji in Švici, zdaj pa tudi v Češkoslovaški kjer stopi v veljavo dne 1. avgusta t. l.

Po novem zakonu se ne bo izplačevala podpora več pri posredovalnicah za delo, temveč pri strokovnih organizacijah. Blagajne strokovnih organizacij bodo izplačevale na račun državne blagajne toliko podpore, kolikor je dobi delavec od strokovne organizacije. Celokupna podpora, od strokovne organizacije in od državnega prispevka, pa ne sme presegati dve tretjini zadnjega delavčevega zaslužka.

Karenčna doba za podpore znaša 3 mesece v letu, ako je član enkrat v letu brezposeln, in 4 mesece za onega, ki postane brezposeln dvakrat na leto.

Zakon vsebuje tudi določbe, po katerih se omogoča tudi v prehodni dobi dajati 100 do 150 odstotno podporo na račun državne blagajne.

Vsak delavec, ki bo hotel v slučaju brezposelnosti dobiti podporo od državne blagajne, bo moral biti član strokovne organizacije in bo merodajno samo članstvo iste.

V češkoslovaških strokovnih organizacijah so se temu primerno prilagodili prispevki in znašajo: v I. razredu 1.20 Kč, v II. razr. 2.— Kč, v III. razr. 3.— Kč, v IV. razredu 4.— Kč in v V. razr. 5.— Kč.

Višina brezposelne podpore za samske člane s pod 5 letnim članstvom.

(1. štev. pomeni: število vplačanih član. prispevkov; 2. štev.: štev. tednov; 3. štev.: na račun organiz.; 4. štev.: na račun države; 5. štev.: v celoti v tednu; 6. štev.: celokupna podpora.)

I. razred:					
52	9	12.—	12.—	24.—	216.—
156	11	12.—	12.—	12.—	264.—
II. razred:					
52	13	14.—	14.—	28.—	364.—
156	13	16.—	16.—	32.—	416.—
III. razred:					
52	18	18.—	18.—	36.—	468.—
156	18	21.—	21.—	42.—	546.—
IV. razred:					
52	13	24.—	24.—	48.—	624.—
156	13	28.—	28.—	56.—	728.—
V. razred:					
52	13	30.—	30.—	60.—	780.—
156	13	35.—	35.—	70.—	910.—

Višina brezposelne podpore za samske člane z nad 5 letnim članstvom in oženjene člane s članstvom nad 1 leto.

(1. štev. pomeni: število vplačanih član. prispevkov; 2. štev.: štev. tednov; 3. štev.: na račun organiz.; 4. štev.: na račun države; 5. štev.: v celoti v tednu; 6. štev.: celokupna podpora.)

I. razred:					
52	9	12.—	18.—	30.—	270.—
156	13	16.—	24.—	40.—	520.—
II. razred:					
52	13	14.—	21.—	35.—	455.—
156	13	16.—	24.—	40.—	520.—
260	13	18.—	27.—	45.—	585.—
416	13	20.—	30.—	50.—	650.—
III. razred:					
52	18	18.—	27.—	45.—	585.—
156	18	21.—	31.50	52.50	682.50
260	18	24.—	36.—	60.—	780.—
426	18	27.—	40.50	67.—	877.50
520	17	30.—	45.—	75.—	1275.—
IV. razred:					
52	13	24.—	36.—	60.—	780.—
156	13	28.—	42.—	70.—	910.—
260	13	32.—	48.—	80.—	1040.—
416	13	36.—	54.—	90.—	1170.—
520	17	40.—	60.—	100.—	1700.—
V. razred:					
52	13	30.—	45.—	75.—	975.—
156	13	35.—	52.50	87.50	1137.50
260	13	40.—	60.—	100.—	1300.—
416	13	45.—	67.—	112.50	1462.50
520	17	50.—	72.—	122.—	3074.—

Med delavstvom bo pa precej takih, ki ne potrebujejo te podpore. Za te je poskrbljeno na drug način in sicer se uvede starostna rentna podpora.

To zavarovanje se bo pričelo izvajati s prvim aprilom. Zopet nov dokaz, kako skrbni in dela češkoslovaška vlada za delavstvo, pri nas pa najnujnejše stvari ne pridejo do rešitve niti se da živeti obstoječim institucijam socialnega značaja. Kako bi rabili vsaj zavarovanja za ravno te dni, ko se armada brezposelnih v državi, posebno v Sloveniji, strahovito množi. In kljub temu se vlada ne zave, kakor da bi je ta problem sploh nič ne briga!

Prosvetna zveza.

VIII. Prosvetni večer se vrši v petek, 20. t. m., ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Večer bo posvečen Rimu. Prav letos bo veliko Slovencev, med temi mnogo Ljubljancev pohitelo v Rim na grobove prvkov sv. Petra in Pavla. Poleg romarskega vlaka bodo razne skupine v poletju obiskale Italijo. Zato bo Prosvetna zveza priredila tri skioptična predavanja: o Rimu, Benetkah in Florenci. Predavanje o Rimu je prevzel vseučiliški profesor g. dr. Lukman, ki je sedem let preživel v Rimu in mu je mesto, kakor tudi zgodovina mesta dobro znana. Predavanje bo pojasnjevalo 54 skioptičnih slik iz paganskega, krščanskega in modernega Rima. Prosvetna zveza bo na ta način najbolj proslavila letošnje sveto leto; temu bo odgovarjal tudi ostali vzpored večera. Tega večera naj se zanesljivo udeležijo vsi oni, kateri nameravajo letos potovati v Italijo. Drugim, kateri se tega ne morejo privoščiti, bo pa ta cikel predavanj nudil najlepše nadomestilo.

Izpred sodišča.

Prijava orožja. Josip Jerko je bil obtožen, da je streljal s flobertom vrbce. Pri tem se je obstrlel na roki. Poškodba je bila lahka in stvar bi bila končana, da niso ogradili Jerkota, ker ni prijavil te flobert-puške oblastem. In Jerko je bil obsojen na 100 Din globe ali dva dni zapore. Proti tej sodbi se je mož pritožil in je bil pred senatom prizivnega senata tudi res oproščen, ker so ugotovili, da 6 mm flobert-puška ne spada med orožje, ki se mora prijaviti oblasti.

Žrtev stanovanjske bede. Albina Planička, doma iz Klatova na Severnem Češkem, staneuje v neki baraki v Šiški. Tu je pustila za kratak čas svojega dveletnega sinčka Milana na stolu poleg štedilnika. Otrok je pograbil ročaj ponve, v kateri je bila vrela voda, in jo je prekrucnil. Krop se je razlil po štedilniku, odtod pa po otroku, ki je dobil tako hude opekline, da je šesti dan po nesreči umrl. Zena je bila obtožena radi zanemarjenja materinske skrbi. Zagovarjala se je, da je bila cel čas navzoča in ni pustila otroka samega. Bilo je februarja meseca in je morala imeti otroka v kuhinji na gorkem, ker sobice ni mogla kuriti. Luknja, ki so jo iz odličili za kuhinjo, da je tako majhna, da nima več prostora kot za en stol poleg ognjišča in torej otroka tudi res ni mogla drugam posaditi. Senat je njen zagovor upošteval in je ženo oprostil.

Dnevne novice.

— Kam gre državni denar? »Smotra«, glasilo radikalnega poslanca Rankovića, je priobčilo v svoji številki z dne 4. februarja sledeči telegram, ki je bil odposlan iz finančnega ministristva upravi v Podgorici v Crni gori: »Poslijte takoj kurirja na Cetinje k fili jalki Narodne banke, da dvigne 3 milijone di narjev, poslanih naknadno. S tem denarjem bo osebnost razpolagal in ga razdeljeval gospod finančni minister dr. Milan Stojadinović, ko bo prišel tja. Strogo zaupno. M. F. br. 35 šifra. Po naredbi finančnega ministra pomočnik mi nistra Srečko Tešić.« — Komentarja menda veliko ni potreba. Trije milijoni se razmečejo bogvedi zakaj in komu, uradniki pa še danes čakajo na izplačilo difference.

— Železniški in poštini promet. O sta tistiki našega voznega parka in o veliki škodi, ki jo ima od pomanjkljivega parka železniških vozov država, smo že poročali. Pomanjkljiv voznik park je pa tudi v veliko škodo točnemu poštneemu prometu. Da traja mesec in več dni, da prispe poštna pošiljka iz Slovenije v vzhodne in južne kraje naše države, je krivo pomanjkanje ambulančnih vagonov, zlasti velikih priklonih voz za pakete. Na velikih postajah in železniških križiščih zastajajo paketi, ker jih ambulančne zaradi pomanjkanja prostora ne morejo sprejemati. To se dogaja semter tja celo v Sloveniji, dasi je železniški promet v slovenskem ozemlju neprimerljivo točnejši kakor po ostalih deželah. Da je pomanjkljivost ambulančnih vagonov v obšutno škodo točnemu poštneemu prometu ter obenem v veliko škodo naših trgovcev in obrtnikov, je jasno. Reparacijska komisija, ki se baš sedaj mudi na Nemškem, naj pošlje poleg lokomotiv in navadnih vagonov tudi več voz v interesu točnega poštnega prometa.

— Cenzura ali kaj? Bivši državni poslanec g. Josip Gostinčar je dobil v Vižmarje pismo iz Belgrada s poštnim pečatom »Narodna skupština« in nadpisom na kuverti »Jugoslovanski klub v Belgradu«. Kuverta je bila na enem koncu odtrgana po celi širini. Pismo je nekdo na ta način odprl. Ali je to morebiti cenzura pisem poslancev? Najbrže!

— Pogreb šolskega ravnatelja v p. g. Le bana se je vršil v Slični 13. t. m. ob 10 dopol dne. Vodili so ga trije stiški patri, ki so v cerkvi tudi hkrati opravili mašo-zadušnico. Mešani zbor je pokojniku zapel tri pesmi: eno v mrtvaški veži, druge v cerkvi, tretjo na grobu. Pokojnik, ki je bolehal na jetrih, zapuščal hčerko, učiteljico na Korinju in še preostalega brata Janka, znanega pisatelja v Novem mestu. Pokojnik je bil odličen šolnik in pedagoški pisatelj. Bil je v 78. letu starosti. — N. p. v. m. l.

— Poštini čekovni zavod v Ljubljani je spremenil svoj naziv, ter se na podlagi tozadevnega odloka g. ministra za pošto in brzojav odsej imenuje »Poštna hranilnica kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, podružnica Ljubljana« oz. »Poštanska štedionica kraljevine Srba, Hrvatov in Slovencev, filijala Ljubljana«. Enako sta spremenili svoje dosedanje nazive tudi ostala dva poštna čekovna zavoda v Zagrebu in Sarajevu.

— Osebnostne novice iz poštne čekovnega urada v Ljubljani. Pogodbene uradnice Marica Duganovića, Magda Franchettijeva in Danica Rovškova so imenovane za stalne uradnice v 3 skupini s 60 odstotki položajne plače z osnovno plačo 1. stopnje in stanarino letnih 1020 Din. — Začasna uradnika Ljudevit Gruđen in Ivan Kalčić sta pa odpovedala službo pri zgoraj omenjenem zavodu.

— Poštine presta pisma na delavsko zavarovalnico. Po § 191 zakona o zavarovanju delavcev so delodajalci v dopisovanju z osrednjimi in okrožnimi uradi in s sodišči za zavarovanje delavcev oproščeni poštnih pristojbin za navadna pisma. Na takih pošiljkah mora biti na naslovni strani napisan ime in priimek delodajalca, njegov natančen naslov in pripomba: »Poštine prosto po § 191 zakona o zavarovanju delavcev.«

— Izpremembe v poštini službi. V področju ljubljanskega poštnega in brzojavnega ravnateljstva so premeščeni: Ferdinand Nadrah od pošte Ljubljana 1 k pošti Ljubljana 2; Pavla Zajec iz Ljubljane v Maribor; Marija Schrey od pošte Ljubljana 1 v Lesce; Josip Turk od pošte Maribor 2 v Novo mesto; Pavla Andres iz Ceremošnjice v Novo mesto in Marija Rabić iz Celja v Logatec.

— Kmetijsko-gospodinska šola v Repnjah (pošta Vodice nad Ljubljano) priredi s 1. majem poletni kmetijsko-gospodinski tečaj, ki traja pet mesecev, in sicer od 1. maja do 30. septembra t. l. V zavod, ki je v rokah šolskih sester iz reda sv. Frančiška, se sprejme 16 gojenk z vsjo potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša 450 Din na mesec. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 15. aprila t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodinske šole v Repnjah, p. Vodice nad Ljubljano, kjer se dobe na željo potrebne informacije.

— Skupščina rezervnih častnikov in bojevnikov. Minolo nedeljo se je v Belgradu vršil letni občni zbor ureditvenega rezervnih častnikov. Udučenje ima tačas 606.722 Din gotovine, ki je vložena v Hipotekarni banki. Društvo namerava še letos začeti graditi v Bel-

gradu »Bojevniki dom«, v katerem bi dobili stanovanje in hrano otroci rezervnih častnikov in bojevnikov iz notranjosti, ki hočejo študirati v Belgradu. Kasneje naj bi nudil dom tudi starostno zavetišče onemoglim revnim rezervnim častnikom. Skupščina je odobrila izpremembo pravil v pravcu, da bodo mogli v bodoče pristopiti v organizacijo tudi rezervni častniki iz novih pokrajin. Odobrili so dalje nov društveni znak, v katerem so tudi ambli mi hrvatskega in slovenskega naroda.

— Honorar za srednješolske učitelje. Poleg prejšnjih 2 milijonov dinarjev je ministrski svet odobril nov kredit v znesku 6 milijonov dinarjev za izplačilo honorarja učiteljem na srednjih šolah.

— Izreden kredit za vojne sirote. Ministrski svet je na zahtevo ministrstva za socialno politiko odobril izreden kredit v znesku 2 in pol milijona dinarjev za vzdrževanje vojnih sirot v državnih domovih in v družinah.

— Težka avtomobilska nesreča. Minolo nedeljo popoldne so se odpeljali iz Zagreba proti Zagerju z avtomobilom italijanska trgovca Ivaldi in Fossati ter vpokejeni podpolkovnik Tacconi, ki so se vsi pečali s trgovino z jajci. Na nekem ostrom ovinku pri Lepoglavi se je avtomobil prevrnil in pokopal pod seboj vse potnike. Fossati in Ivaldi sta ostala na mestu mrtva, podpolkovnik Tacconi in šofer Rucker sta pa dobila smrtnonevarne poškodbe. Tacconi, Fossati in Ivaldi so bili lastniki igralnice »Pistolet« v Zagrebu; ko jim je oblast odvzela koncesijo, so se lotili trgovine z jajci. Vsi trije so bili zelo premožni.

— Ogenj v Belgradu. Minolo nedeljo popoldne je nastal ogenj v tretjem paviljonu splošne državne bolnice v Belgradu. Zgorela je cela streha. Škoda znaša 30.000 Din. — Istega dne zvečer je nastal ogenj v podstrešju prosvetnega ministrstva. Ogenj so takoj opazili in pogasili.

— Jadranska železnica in belgrajska eke lica. Po dosedanjih načrtih naj bi tekla projektirana jadranska železnica od Belgrada preko Obrenovca, kjer bi se spojila s progo Obrenovca—Valjevo. Belgrajska okolica pa za hteva, naj se spelje nova proga od Belgrada preko Lazarevca, kar bi bilo za te kraje velikega gospodarskega pomena. Minolo nedeljo se je vršila v Belgradu konferenca zastopnikov belgrajske okolice, na kateri so sklenili storiti vse primerne korake, da se zgradi proga preko Lazarevca.

— Pobegli čifutski slepar. Ljubljanska policija je dobila obvestilo, da je pobegnil iz Bačke Topole trgovec Karl Kohn. Mož je izvršil celo vrsto skrajno predrznih sleparij in je, ko so ga postala tla prevročja, pobegnil. — Vzela ga je noč in odnesel je, kolikor so do sedaj ugotovili nad en milijon dinarjev raznim trgovcem in podjetnikom. Odkuril je je bržkone v udobno zavetišče naših sleparjev — na Madžarsko.

— Visoka šola za higijeno v Zagrebu. Kakor smo že poročali, zgradi »Rockefeller Foundation« v Zagrebu visoko šolo za higijeno, v katero svrhu je določila 10 milijonov dinarjev. Potrebno stavbišče podari zagrebška mestna občina, ki kupi svet od zagrebškega stolnega kapitlja.

— Ambulatorij za alkoholike v Zagrebu. Zavod za socialno higijeno v Zagrebu je olvoril v Palmotičevi ulici ambulatorij za alkoholi ke. V ambulatoriju dobe zdravniško pomoč vsi alkoholiki, ki bi se radi rešili svojega zla. Družine alkoholikov pa dobe pravno, moralno in gmojno pomoč.

— Samomor zagrebškega trgovca. Zagreb ški trgovec Josip Rotmüller se je zaradi velikih izgub v trgovini ustrelil. Bil je star 50 let in je zapustil šest otrok.

— Poprava cest v Crni gori. Ministrstvo za javna dela je dovolilo kredit 1 in pol milijona dinarjev za popravo cest v Crni gori.

— Nov most na Donavi. Ministrski svet je sklenil, da se zgradi pri Smederevu čez Donavo most. Most zgradi čim prej.

— Bluze najnovjše Kristofić-Bučar. 1447

— PROTI ODEBELOSTI deluje s kolo salnim uspehom samo »Villanov« čajc. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Proizvajala: Laboratorij Mr. D. Villan, Zagreb, Prilaz 71. 1591

Iz štajerske.

Š Nov kulturni čin Zorjavovec. Iz Maribora poročajo: Tukajšnji profesor srbohrvaščine na gimnaziji in učiteljskeu, gosp. Ribarić, je dobil pred par dnevi odlok, s katerim se mu naznanja, da je prestavljen kot profesor v Leskovac v Srbiji, južno od Niša. Vsak mariborski šolar lahko ve, da je ta nenadna prestavitve g. profesorja Ribarića, delo mariborskih Zorjavovcev. Delikt, radi katerega je g. profesor prestavljen, je samo ta, da je pri zadnjih parlamentarnih volitvah kandidiral na listi »Bratskega sporazuma«, ker noče trobiti v Zorjavov rog. Med dijaštvom je ta vest vzbudila val ogorčenja in razburjenja. Duška je hotelo dati dijaštvo svojemu razburjenju na protestnem shodu na Glavnem trgu v nedeljo, a zborovanje se potem ni vršilo. Pač pa je sklenilo dijaštvo v znak protesta v ponedeljek štrajkati. V ponedeljek je dijaštvo prišlo v šolo s knjigami, toda malo pred osmo uro zapustijo učiteljski posloj, pridejo mimo gimnazije, kjer se jim pridruži cela višja

gimnazija. Dijaštvo je nato pevajoč slovenske pesmi prišlo pred realko. Od tukaj se potem učiteljski na pripravljanje profesorja Kende vrnejo nazaj v šolo, gimnazijci pa vztrajajo pri započetem štrajku. Di jaštvo je javno dokumentiralo, da si ne pusti kar tako predstavljati svojih profesorjev. Sliši se, da nameravajo prestaviti tudi profesorja Bračuna in dr. Pečovnika, ki sta oba kandidirala na listi »Bratskega sporazuma« kot namestnika. Sicer pa tudi g. Ribarić ne bo šel v Leskovac, ker je bolan. Zorjavovci pa so za en kulturni čin bogatejši.

Š Smrtna kosa. Na Mestinjem blizu Smarja pri Jelšah je umrl gostilničar Anton Smeb, ki je bil daleč naokrog znan pod imenom »Zigeunerwirt«.

Š Iz Maribora. V ponedeljek je skočil v Dravo izvošček Ivan Martinčak. Mrtvo truplo so našli pri železniškem mostu. — V nedeljo je imela policija mnogo dela s hudimi pijanec. V Slovenski ulici je nek ključavničarski pomočnik razgrajal in norel po cesti ter razbil več oken. Tudi skladiščnik G. F. je razgrajal po cesti in se loteval mimoidecih. Policija je oba spravila na varno, da sta se prespala. — V nedeljo so pripeljali na rešilno postajo neko žensko, ki je nenadoma zblaznela.

Š Občni zbor uradniške nabavljalne zadru ge v Celju. V soboto, 14. t. m. se je vršil redni občni zbor Nabavljalne zadruge državnih uradnikov v Celju. Ne vemo, ali je bilo lepo popoldne ali nezavednost članov kriva, da se je običnega zbora udeležilo komaj 12 članov. Po poročilu načelnika Zorka, blagajnika Serneca in tajnika Kocjana se zadruga razvija ugodno. Blagovni promet se je od zadnjega poslovnega leta znatno dvignil. Razni nedostaki, ki so ovirali nekoliko časa večji razmah zadruge, so sedaj popolnoma odpravljeni. Načelnik nadzorstvenega odbora g. Zupanek je ugotovil, da vlada v zadruzi red. Pri volitvah ene tretjine upravnega odbora sta bila ponovno izvoljena g. Sernec in Možina, v nadzorstveni odbor pa gg. Vajc, Wudler in Školč.

Š Smrtna kosa v Celju. V nedeljo je umrla g. Boža Jezovšek, hčerka pok. notarja g. Jezovića iz Vranskega, v starosti 33 let. — V celjski javni bolnišnici je umrl v nedeljo na posledicah zastrupljenja krvi Bernard Kovač, dijak I. razreda drž. realne gimnazije iz St. Jurija ob j. ž.

Š Iz Smarja pri Jelšah. Podpisani sem deležen posebne časti, da se dva dopisnika za pol drugo leto z raznimi v »Domovini« po otroške pisanimi članki zaganjata v mojo osebo, kakor ob početni vročini komar konja pod rep. Lansko leto sem sicer napisal v »Slovenec« par člankov, kjer sem se tudi podpisal, in pozval dotičnega duhovitega dopisnika, ki zna pisati izredno otrobaste članke, naj se pokaže toliko močnega in naj se v bodoče, kadar zopet napade mojo osebo, tudi s svojim pravim imenom podpiše. Ker pa do danes tega ni storil, ga smatram za tako ničvrednega, da se mi zdi sploh pod častjo, da bi na njegove mazarije odgovarjal. Če mi bo pa njegovo čevkanje le preveč postalo utegnem tega človeka (ali pa dva, če pišeta dva) nekoliko javno osvetliti, kar mu bode, kakor imam upravičen vzrok domnevati, zelo neprijetno. — Ivan Anderluh, bivši župan, trg Smarje pri Jelšah.

Š Redni mesečni živinski sejmi se bodo vršili v Celju: Vsak prvi ponedeljek v mesecu, če je pa prvi ponedeljek praznik pa naslednji delavnik. — Na mesečnih živinskih sejmih se stojnina ne pobira. Prvi mesečni živinski sejem se bo vršil v ponedeljek 6. aprila, nadaljnji pa: dne 4. maja, 2. junija, 6. julija, 3. avg., 7. septembra, 5. oktobra, 2. novembra in 7. decembra. Razen teh živinskih sejmov se bodo vršili še trije obični živinski in kramarski sejmi in sicer: prvo soboto po sredi posta, dne 21. oktobra in 30. novembra. Interesenti se opozarjajo na tedenske prašičje sejme, ki se vrše na omenjenem sejmišču vsako sredo in soboto. Če je pa sredo ali sobota slučajno praznik, se vrši svinjski sejem naslednji dan.

Iz Koroške.

k »Völlig ungehindert.« Dne 3. marca t. l. je avstrijski zvezni kanceler dr. Ramek v znanem svojem govoru v dunajskem državnem zboru med drugim trdil, da zborujejo koroški Slovencei »völlig ungehindert«. K tej trditvi prinaša »Koroški Slovenec« sledečo ilustracijo:

Za 1. marec je Politično in gospodarsko društvo sklicalo shod v Ivovlje, ki je nekako središče med Kotmarjo vasjo, Zihpoljami in Vetrinjem, da tako naši volivci iz vseh treh občin morejo slišati namesto na treh shodih, na enem samem poročilu svojega poslanca, ki so ga volili. Da javnost vidi, ali smo zborovali na svojih tleh ali ne, natančno navajamo številke naših volivcev za državni in deželni zbor l. 1923. V Kotmarji vasi je bilo 148, v Zihpoljah 72 in v Vetrinju 42 slovenskih volivcev. Za te volivce je bil določen shod. A kaj so naredili Nemci? Zbognali so iz Celovca, Borovelj, Bistrice v Rožu Helmat-schutz — med njimi je bilo le malo domačinov — povabili na shod poslanca Rottla iz Gurktala in zasedli že pred prihodom Slovencev zborovalne prostore. Le zelo majhen del Slovencev z g. poslancem Poljancem se je moral prariti v zborovalni prostor, veliko Slovencev je ostalo v tretji sobi, precej pa

jih je odšlo, ko so videli, da so zborovalne prostore zasedli nasprotniki. Ti so si izvolili predsednikom člana Helmat-schutz in nastavljenca iz Celovca, g. Sima. — Posl. Poljanec je kljub taki družbi govoril o slovenskem verskem, narodnem in gospodarskem programu ter o tekočih stvareh v deželnem zboru. Takoj po njegovem govoru se je oglasil poslanec Rottl (Landbund) iz Gurktala, ki je smešil naš matorin jezik, ki je menda popolnoma drug jezik kakor slovenski, smešil naš petdesetletni boj za pametno šolo, smešil naš boj za šentruparisko šolo, v katero slovenski starši niso hoteli dati svojih otrok, ko so enkrat videli, da bo do grla dovolj.

Nato se je oglasil g. Majer-Kajbič, iz Celovca, vodja Helmatbunda (Helmatdiensta št. 2), ki nam prepoveduje, da bi SKS smela govoriti v imenu koroških Slovencev. To menda smejo samo ljudje, ki so se pri ljudskem štetju dali vpisati za Nemce. Nadalje nam je prepovedal zborovati v bližini Celovca; ako še kedaj poskusi g. Poljanec v bližini Celovca kak shod, ne bo odšel več tako srečno kakor danes. — Za njim se oglasil nadpor. Arneje iz Celovca, ki se sklicuje na »prepoved papeža«, da se duhovniki ne smejo vmešavati v politiko. Z najgršimi posvkami je opsoval g. Poljanca in slovenske duhovnike sploh. Neki drug govornik iz Celovca napada duh. svetnika Malgaja, ki da ni hotel pri nekem otroškem pogrebu imeti govora, kar pri katoliških pogrebi sploh ni običajno.

G. Poljanec je mislil na razne napade odgovarjati, a ker so zborovalci zapustili meje dostojnosti, se je vsaki nadaljni besedi odrekal.

Soglasna sodba Slovencev domačinov, ki so prišli poslušat svojega poslanca, je bila: No, danes smo »videli, kdo hujša in kdo ne da v deželi miru! S pesmami, ki žalijo Slovence, so Nemci zaključili shod. Veliko Slovencev je še ostalo v tretji sobi in čakalo da pride poslanec med nje, da ga v potrebi varujejo, še potem, ko je predsednik shoda g. Sima dal ponovno zagotovilo, da se poslancu nič ne zgodi. Radi priznamo, da je g. Sima svojo častno besedo držal, kar tem rajši povdarjamo, ker je 5 moč bilo določenih, da g. Poljanca pretepejo kot povračilo za dr. Krafta.

Iz Primorske.

p Razpust občinskega sveta v Gradiški. Prefekt je razpustil občinski svet v Gradiški in imenoval za komisarja dr. Marija Ceruttija.

p Pripadniki milice — javne uradne osebe. V nekem konkretnem slučaju je kasacijsko sodišče v Rimu razsodilo, da se morajo smatrati pripadniki narodne milice kot javne uradne osebe, ki uživajo zato vsa odnosa javstva.

p Za upokojece v novih pokrajinah. Poslanci novih pokrajin so posredovali te dni pri finančnem ministru, da bi izboljšal prejemke upokojemcem v novih pokrajinah. Povprečna pokojnina naj bi znašala 2060 lir letno, dočim znaša v stari kraljevini 3700 lir. De Stefani je priznal opravičenost zahtev upokojenec v novih pokrajinah in obljubil vso svojo pomoč, da se uresniči.

Klobuke, čepice, perilo, kravate

itd. — nudi najceneje

TRGOVINA »PRI AMERIKANCU«

LJUBLJANA, STARI TRG ŠT. 10.

Zaloga telovadnih potrebščin!

Iz Ljubljane.

Ij Mesto venca na krsto p. Placida so darovali za cerkev sv. Frančiška v Šiški g. dekan Kete 50 Din, g. žup. Zugelj 100 dinarjev, g. svet. Sajč 35 Din, nimenovani 215 Din, mil. g. prošt Kalan 1000 Din.

Ij Poziv železniškim upokojemcem, ne-zgodnim rentnikom in vdovam! V soboto 21. t. m. ob pol osmih zvečer ima društvo hišnih najemnikov v hotelu Union protestni shod. Pozivamo člano, da se vsi do zadnjega udeležijo tega shoda. — Odbor.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Marija Mohar, kuharica, 54 let. — Janez Rebolj, novorojenček, nadučiteljev sin, četrt ure. — Alfonz Auer-sperg, sin pisarniškega pomočnika, 5 let. — Marija Sodnikar, delavčeva žena, 66 let. — Matilda Zabukovec, novorojena hči zidarskega pomočnika, 1 dan. — Feliks Fras, krojaški pomočnik, 27 let.

Ij Šivanka v grlu. Včeraj je prestala družina I. G. v Predovičevi hiši na Poljanah veliko strahu in žalosti. Zjutraj je M. G., pridna in skrbna žena in mati, šivala. Pri tem se ji je bilo zlomilo šivankino uho, nakar je šivanko položila na mizo. Obilo zaposlena je potem pozabila na šivanko. Pri zajutruku je narezala družini kruha. Svoj kosce je nevedoma položila na šivanko in pri jedi je potem šivanko s kruhom prenesla v usta in jo požrla. Na srečo se ji je šivanka zapčila tik nad grlom, tako da jo je mogel zdravnik v bolnišnici brez večje operacije vzeti ven. Lahko se da misliti, s kakšnim veseljem so sprejeli doma otroci in oče skrbno mamico, za katero so bili trepetali in jokali. Seveda bi bila mogla stvar tudi dejansko vse drugače poteči, tembolj, ker je morala žena v bolnišnici čakati na pomoč od pol sedmih do pol devetih zjutraj. Vsekakor

je slučaj vreden javne omembe, da opozori na previdno ravnanje s živankami.

Ij Tedenski zdravstveni izkas. V času od 8. do 14. marca 1925 je bilo v Ljubljani rojenih 33, mrtvorojenih 3. Umrla je v tem času 28 oseb, od tega 6 tujcev. Vzrok smrti v 1 slučaju ošpice, v 3 jetika na sopilih, v 1 druge oblike jetike, v 2 rak in druge zle novotvorbe, v 8 bolezni na srcu (izključivši angina pectoris), v 2 pljučnica, v 3 druge bolezni na sopilih, v 1 porodniška bolezen, v 3 prirojena slabost, v 1 starost, v 1 samomor, v 9 druge bolezni.

Ij Naznanjene nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 8. do 14. marca so bili v Ljubljani naznanjeni sledeči slučajji nalezljivih bolezni: 11 slučaj škrlatinke, 4 ošpice, 1 dušilnega kašlja.

Ij Pojasnjen vlom v Šiški. Pred par dnevi je Jurij Maurin iz Sp. Šiške prijavil ljubljanski policiji, da je bilo prejšnji dan popoldne vlomljeno v njegovo stanovanje. Vlomilec je, kot smo že takoj drugi dan poročali, odprl in za sabo zaprl s ponarejenim ključem vrata stanovanja. V stanovanju je odprl več omar in predalov ter je razmetal po tleh razno perilo in obleko. Odnesel pa je skoro za 24.000 Din razne zlatnine in srebrnine. Ta predrzen vlom pri belem dnevu in v precej obljubljeni ulici v Šiški je povzročil seveda precejšnje razburjenje in policija se je potrudila kolikor možno, da razkrije to zagonečno tatvino. In res je imela srečno roko ter je razkrila slučaj, kakršnih v ljubljanski kriminalistiki še malo beležimo. Četrty dan po vladu je policija povsem jasno in točno ugotovila, da je bil vlom le umetno prirejen, fingiran, in da je izvršila tatvino Maurinova najemnica Ana Gebauerjeva. Njej je Maurin namreč popolnoma zapel in je imela ona v varstvu tudi vse ključke od njegovih kovčkov. Ta priporočljiva gospodinja je zlorabila to njegovo zaupanje, da je kradla Maurinu, ki o tem ni imel niti pojma, kos za kosom in je nosila dragocenosti v mestno zastavljalnico ljubljanske. Ko je žena znosila v zastavljalnico vso Maurinovo zlatnino in srebrnino, je proslila tudi svojo hčerko poročeno Stefančev, da ji je tudi ta izročila nekaj svojih dragocenosti, češ da je v silni potrebi in bi jih rada zastavila, da si pomaga iz trenutne zadrege. In hčerka je ugodila v dobri veri, da vrši dobro delo napram svoji materi. — Ko je bil Maurin cel dan odsoten, je tekem dopoldneva pokradla še ostalo zlatnino, razmetala po sobi obleko in perilo, stanovanje zaklenila in se nato odpeljala v Domžale, pod pretvezo, da gre kupit slamnike. Hčerko z otroci pa je poslala na sprehod. Tatvino pa je seveda Gebauerjeva že pred svojim odhodom izvršila in fingirala vlom ter je obenem, da bi še bolj držalo, ukradla tudi iz kovčega domače služkinje 100 Din. Kot so nadalje ugotovili, je njena hčerka Stefančeva razmetala perilo in obleko po tleh in ukradla pri tem tudi služkinji 100 Din. Nato pa je odšla z stanovanja, zaklenila vrata in je vrgla ključ v stranišče. Policijskemu uradniku g. Zajdeli, ki se je za ta zagonečen slučaj zelo zavzel, se je zdela takoj spočetkoma cela zadeva precej sumljiva in začel se je zanimati malo bolj za domače hišne razmere kot pa bi iskal neznanega tujega vlomilca. Po daljšem preiskovanju se je g. Zajdela uveril, da so krivci domačini in pod pritiskom indicij in dokazov se je Maurinova gospodinja Gebauerjeva koučno vendale udala, da je vlom samo fingirala, da zakrije svojo tatvino. Gebauerjevo so po priznanju izročili državnemu pravdnstvu, njeno hčerko Pavlo Stefančevu pa so začasno pustili na svobodi.

Ij Tatovski konjiki repov. V hlevu znane gostilne pri »Figovcu« na vogalu Dunajske in Gosposvetske ceste je porezal neznan uzmovič konjem posestnika Srečka Trampuša iz Seničice pri Medvodah repe in mu je napravil s tem okrog 500 Din škodo.

Ij Pogrešajo že od 3. marca hlapca pri Alojziju Zormanu, 66letnega Antona Hostnika, doma iz Predbršja pri Moravčah. Mož je star in malo slaboumen in ni izključeno, da je izvršil samomor, ker je že večkrat tudi o tem govoril.

Ij Sleparski potnik. Po Kranjskem in tudi Spod. Štajerskem je hodil pred kratkim zastopnik neke trdke za povečanje slik. Mož se je zgasil tudi v Ljubljani, kjer je prav predrzno in skoro izzivalno nadlegoval razne stranke. Vsled raznih ovadb ljubljanskih naročnikov, ki jih je pregovoril, da so mu izročili fotografije in naročili povečane slike, je ugotovljeno, da je mož pobral slike in vzel tudi razne predujme, ni pa izvršil svojih naročil, ker brčkone ni bil nikjer uslužben. Izdajal se je za Ivana Verjaka, doma od Sv. Miklavža pri Mariboru. Mož je pobeignil v Nemško Avstrijo, kjer bo brčkone nadaljeval svoje sleparije.

Ij Pobeignil pomočnik. Od strojarske trdke Mate v Šiški je pobeignil strojarski pomočnik Alojzij Haas, doma iz Znajma, pristojen v Solnograd. Pobeignil je odnesel, kolikor je dosedaj ugotovljeno, svojemu gospodarju 10 irhastih kož in rjavo kožnato suknjo v skupni vrednosti 4000 Din. Mož jo je popihal brčkone nazaj preko meje.

Ij Policijske prijave. Od ponedeljka na terek so aretirali osem oseb in sicer: Nežo Soparnikovo radi suma tajne prostitucije, dva Japonca On To Goena in Ona Van

Bringa, ki sta prodajala po mestu ovratne verižice, zapestnice, zaponke, prstane in podobne okraske iz kosti kot pristno ročno japonsko delo. Izkazalo pa se je, da sta možakarja kupovala to blago v naši domači tovarni na Vrhniki in sta ga izdajala za pristno japonsko blago. Tudi nimata v reda svojih krošnjarskih dovoljenj. — Dalje so aretirali Antona Svetka radi suma tatvine kokoši, Janeza Marinka radi nedostojnega vedenja, Stanko Kikeljina, katerega so že zasledovali v policijskem dnevniku radi vlom in pa Franceta Grošlja radi beračenja. — Ovadb je bilo vloženih 12 in sicer 6 radi prestopka cestno policijskega reda in po ena radi tatvine, radi nezgode na cesti, dalje radi nedostojnega vedenja na javnem prostoru, radi pljanosti, prekoračenja policijske ure in pa radi godbe v javnem lokalu brez dovoljenja.

Nailepše in najtrpežnejše

PERILO za gospode in dame, le iz prvovrstnega blaga, nudi F. in L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29, ker lastni izdelek po jako nizkih cenah.

Prosveta.

pr Pri cerkvenem koncertu v stolnici v ponedeljek 23. marca bo stolni pevski zbor zapel osem pesmi, prikladnih za sedanjí postni čas. Iz starejše slovenske cerkvenoglasbene literature je zastopan Janez Travnov daljši in učinkovit a capella zbor »O vi vsi, ki mimo grestec. Janez Traven (1781—1847), umrl kot dekan v Ribnici, je zložil več cerkvenih napevov, ki jih je Gregor Rihar harmoniziral in objavil v svojih »Višah«, n. pr. »Vi oblaki ga rosíte«, »Praznik svet se dan's obhaja«, »Prerok je srčno zdih'vale in druge. Njegovo postno »O vi vsi« je priobčil pred leti tudi dr. Kimovec v zbirki »Rihar renatus«. Pri cerkvenem koncertu se bo ta pesem pela v najnovejši Premrlvi prireditvi. Jako lepa, deloma tudi vsaj nekoliko nazaj segajoča skladba so Foersterjeve Lamentacije ali Zalostne pesmi preroka Jeremija. Pesem je prirejena na koralno melodijo, kakor se poje pri bogoslužju velikega tedna; in sicer ima vodilni napev najprej sopran, potem tenor, nato alt in končno bas. Ta slavnostni a capella zbor se bo pri cerkvenem koncertu izvajal v dandanes za koralno petje od Cerkve predpisanem tradicionalnem ritmu. Izmed novejših slovenskih cerkvenih skladateljev je zastopan Premrl s štirimi zbori, izmed katerih bo najbolj zanimiv lani zložen dvoglasni ženski zbor »Jezus je majhen; skladatelj Mav in Kimovec imata na sporedu vsak po eno iz »azito zelo melodijozno in iskreno skladbo.

pr »Stražni ognji«. Literarno glasilo mariborskega katoliškega dijaštva. Izšlo sta 3. in 4. številka s prav pestro in lepo vsebino. Tretji zvezek prinaša: Upehana molitev (Mirko Avsenak); Dom (Mirko Avsenak); V bellem mraku (Leopold Stanek); Raztrgane stopinje (Joško Krošelj); Hrepenčji psalm (Fr. B.); V zarji liturgije (E. K.); O, tam je vse, kakor v pravljici (Anton Boštele); Askeza (Mirko Avsenak); Umetnik moli (Škender); Silvoja (Joško Krošelj); Skrivnostna (Anton Boštele); Moj večer (Škender); Misli in zvezde (Jozo); Pianissimo (Pino) ter nekaj ocen. — »Stražni ognji« nam pričajo o kaj živahnem duševnem gibanju mariborske katoliške dijaške mladine, ki vzporedno z vsem našim ostalim katoliškim dijaštvom koraka k visokim ciljem po poti korenite življenjske obnove. Vsem našim somišljenikom priporočamo, da se na to tudi v umetniškem oziru sila okusno opremljeno glasilo naroče; vsaka številka stane 5 Din, za dijaše v Mariboru pa samo 3 Din. Upravnik je Joško Krošelj, VIII. gimn., Maribor.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 20 zvečer.

Sreda, 18. marca: MISEL, premijera. — Red F. Četrtek, 19. marca: HAMLET. — Izven.

OPERA:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Sreda, 18. marca: TRAVIATA. — Red A. Četrtek, 19. marca: Ob 15. uri pop.: DON JUAN. Predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Shakespearejev Hamlet se vprizori na praznik, dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer v naši dram. Glavno vlogo igra g. Rogoz, ostala zasedba kakor pri vseh dosedanjih vprizoritvah. Cene dramske.

Mozartov Don Juan se vprizori jutri na praznik 19. t. m. popoldne ob treh kot popoldanska operna predstava pri znižanih cenah. Glavne vloze poje: Frisekova, Lovčeta in Thalerjeva ter Betetto. Cvojič, Kovčič in Zupan. Opero dirigira kapelnik Stritof, režijo vodi g. Šest. Delo je izvrstno

naštudirano in je doseglo do sedaj še pri vsaki vprizoritvi velik uspeh.

Cerkveni vestnik.

c Praznik sv. Jožefa v cerkvi sv. Jožefa. Ob šestih zjutraj bo sv. maša s skupnim sv. obhajilom častilcev sv. Jožefa. Vabijo se posebno vse moške in ženske kongregacije pri sv. Jožefu. Ob sedmih zjutraj sv. maša za krščansko-socialno delavstvo. Ob osmih zjutraj pontifikalna sv. maša. Izvaja se: 1. Misa solemnis. Jos. Gruber (z orkestrom). 2. Graduale: Domine praevenisti. M. Brosig. 3. Offert. Veritas mea (z orkestrom). J. Deschermeier. 4. Tantum ergo. Dr. Kimovec. 5. Po maši: Sv. Jožef. St. Premr. — Ob šestih zvečer: Pridiga in slovesne litanije.

Dijaški vestnik.

d Akademski kongregacija. Sestanek se vrši danes ob četrty na 21. uro v kapeli frančiškanskega samostana (drugo nadstropje). — Prefekt C. A. M.

Naznanila.

Katoliške društvo rokodelskih pomočnikov bo obhajalo jutri proslavo sv. Jožefa v Križanski cerkvi. Ob 7 zjutraj bo sv. maša s petjem in skupnim sv. obhajilom. Vsi člani naj se zanesljivo udeležijo proslave svojega zavetnika in varuha.

Šentpeterske prosvetno društvo vabi vse člane k sv. maši, ki se bo kakor doslej vsako leto opravila na praznik sv. Jožefa ob 6 zjutraj v farni cerkvi sv. Petra za vse mrtve in žive družtvenike. — Odbor.

Krekova mladina. Sportni odsek priredi na praznik sv. Jožefa izlet v D. M. v Polje. Obenem se vrši tudi ogled tovarne papirja v Vevčah. Vabijo se vsi člani in prijatelji delavske mladine in podružnici Snerberje—Zadobrova ter Zalag. Kdor se želi udeležiti, naj se zglasti nocoj od pol 8 do pol 9 v Jug. strokovni zvezi, Stari trg 2-1. Zbirališče je ob pol 2 popoldne pred cerkvijo sv. Petra. — Predsednik.

Mladinske predstave 2. dela kolosalnega filma »Robinson Crusoe«, ki je vzbudil tako veliko zanimanje ljubljanske mladine radi prekrasnih posnetkov iz narave in iz čudovitih dogodivščin bajeslovnega junaka, se vrše v četrtek, soboto in nedeljo ob pol petih popoldne. V nedeljo pa tudi ob pol 11. dopoldne v Mladinskem domu na Kodeljevem. — Druge predstave so ob istih dneh ob pol 8. zvečer. Ta film prvič v Ljubljani!

Društvo finančnih konceptnih uradnikov na Slovenskem ima svoj redni občni zbor dne 21. marca t. l. ob 20. uri pri Mraku v Ljubljani, Rimska cesta 4.

Ljubljanski skavti V četrtek, 19. t. mes., ob desetih klavirski koncert br. Šviglja v Glasbeni Matici. V soboto, 21., ob petih stegov sestanek in v nedeljo, 22., ob desetih predava dr. Pirca na učiteljski. Film!

Poizvedovanja.

Izgubil se je poročni prstan, graviran G. J. 1921. Pošten najditelj naj ga proti nagradi odda Pred Prulami 23, pritičje.

Novice iz Rusije.

M. Herschensohn f. V nedeljo 22. febr. je bil pokopan v Moskvi nenadoma preminuli M. O. Herschensohn, znani zgodovinar ruske književnosti, umetnik, filozof in eden od najboljših poznavalcev modernega ruskega sloga. Razen strokovnih razprav o pisatelju najboljši ruske komedije Gribojedovu, o filozofu Čadajevu in dr. je zaslovel H. pred vsem kot pisatelj filozofskega »Dopisovanja iz dveh kotov«. Obdeluje v sijajni obliki razmerje izobraženca do sovjetskega preobrata in je napisano v soodelovanju s pesnikom Vjačeslavom Ivanovim. Krsta je bila razstavljena v veliki dvorani Akademije umetnosti. Nagovor sta imela prof. Grossman in Pikanov, poznavalca iste dobe Aleksandra I. Akademija znanosti, Društvo pisateljev in nebroj drugih društev je poslalo vence.

Velika železniška nesreča. Sovjetske oblasti so priredile dne 28. febr. poizkusno obteženje novega železnega mosta čez reko Pripiat ob mestu Mozircevu na rusko-poljski meji. Most je velikega strateškega pomena. Ko pa je šel čez most prvi tovorni vlak z določeno množino blaga in tehniško komisijo, se je zgradba podrla in padla v vodo. Vsi člani komisije, zastopniki oblasti in tudi železničarji so obležali mrtvi in grozno razmesarjeni.

Nemški izvoz v Rusijo. V Berlinu je ustanovljena posebna družba za razpečevanje nemških industrijskih izdelkov na Ruskem. Družba ima 500 mil. mark premoženja in je že preplavila celo osrednjo Rusijo s svojimi letaki. Nudi predvsem kmetom nemške gospodarske stroje na obroke in priredi v to svrhu razstave po vaseh. Člani družbe so Splošna elektr. družba, elektr. tovarne Behring, kemična tovarna Selöhrling, Krupove tovarne, rudnike v Kelsenkirchenu, tovarne motorjev Deutsch- in Lanz-Osram, Siemens-Schuckert, Hugo Stinnes i dr. V odbor so izvoljeni ravnatelj Deutsch, Born od Drž. banke in Föhrman od Stinnesa.

Pomanjkanje lesa na Ruskem. »Gosplan« (Urad za izdelovanje načrta drž. gospodarstva) je zahteval od vlade nujnih kreditov za podvojitve zaloga lesa. Brezanežna zima in pomanjka-

nje vode v rekah so preprečili pravočasno dobavo drv in stavbnega lesa v mesta RSFSR, v katerih vlada deloma ostro pomanjkanje kurjave. Deloma je kriva pomanjkanja lesa tudi kmečka živina, ki se pase v gozdu vsled pomanjkanja trave spomladi. Razen tega sekajo kmetje les kakor nikoli poprej, dokler je obstojala predrevolucijska gozdna straža. Uradno je zračunano, da trpi RSFSR kar se tiče lesa, največ škode od kmetov in sicer 25 krat več nego od naravnih nesreč: požarov, gozdnih škodljivcev in sl.

Rusija kupuje žito. Vsled pomanjkanja zalog je sklenila sovj. vlada preprečiti rastočo draginjo s tem, da je nakupila za 12 mil. dolarjev žita v Kanadi. 105 vlakov odpelje žito v New York, kjer čaka 22 parobrodov, da ga pelje v Batum. Kanadski listi se čudijo temu nakupu, ki je že izzval povišanje cen žita v Kanadi.

Po svetu.

sv Prometne zveze med Rusijo in Italijo. Ruska državna trgovska mornarica na Črnem morju je sklenila, da podaljša svojo brzo plovbo na črti Odesa—Carigrad—Pirej—Brindisi, in to za potnike in blago. Za to zvezo se uporabita dva nova parnika: »Čičerin« in »Leonin« z razkošnimi kabinami ter tremi razredi.

sv Nevoščljivost med umetniki. V Milanu je bil že drugič razpisan natečaj za načrte za spomenik v vojni padlim vojakom. Komisija se je odločila za načrte kiparjev Laba in Castiglioni. To je ostala dva kiparja: Gianicazzija iz Rima in Pinzija iz Milana, ki sta se bila tudi udeležila natečaja, tako razsrdilo, da sta uničila svoje in sprejete načrte.

sv Inauguracija podmorskega brzojavnega kabla med Italijo in Severno Ameriko. Dne 16. t. m. so v Anziju na slovesen način otvorili podmorsko brzojavno zvezo med Italijo in Združenimi državami. Navzočih je bilo več ministrov in drugih zastopnikov državnih in cerkvenih oblasti. Prvo brzojavko je poslal predsednik Združenih držav italijanskemu kralju, ki je takoj odgovoril. Nato sta sledili pozdravni brzojavki med tajnikom Združenih držav Kellogom in Mussolinijem. Potem je došla udanostna brzojavka newyorškega kardinala nadškofa Heyesa sv. očetu. V imenu sv. očeta je odgovoril državni tajnik kardinal Gasparri. — V kratkem dovrše in otvorijo tudi podmorski brzojavni kabel med Italijo in pa Južno Ameriko.

sv Prodaja praškega Klementinšca. Praški listi poročajo, da je češkoslovaška vlada odkupila del Klementinšca, v katerem je nameščeno Klementinšče. Kupnina znaša 7 milijonov Kč. V Klementinšcu urede narodno knjižnico.

sv Ureditev pravoslavnih cerkvenih občin v Češkoslovaški republiki. Češkoslovaška vlada hoče urediti problem pravoslavnih cerkvenih občin v republiki. Dovolila je državne podpore za zgradbo pravoslavnih cerkva. Vsaka pravoslavna cerkevna občina mora posebej prositi za priznanje po državni oblasti.

sv Obisk na avstrijskih vseučiliščih. V minoem zimskem semestru je bilo na vseh treh avstrijskih vseučiliščih vsega 13.336 slušateljev in hospitantov obojega spola. Od tega odpade na dunajsko univerzo 9439, na graško 2335 in na inomoško 1562 slušatelj. Po fakultetah je bilo: na katoliških bogoslovnih (vštevši solnograško) 733, na protestantski (na Dunaju) 57, na pravnih 3715, na medicinskih 3970 in na modroslovnih 4927. Zenskih slušateljic je na vseh treh univerzah skupaj 2135.

sv Smrtna kosa. V Přibramu je umrl profesor na nemški tehniki v Pragi dr. Avgust Harpf, čegar strokovna dela so našla priznanje tudi v inozemstvu. — Na Dunaju je umrl bivši poljedelski minister v Stürgkovem ministru Franc Zenker, star 69 let.

sv Lord Rothermere na šolski klopi. — Lord Rothermere je brat in naslednik časnikarskega kralja Northcliffea. Usedel se bo v šolsko klop in bo delal izpit, ki ga delajo v Londonu na ljudskih šolah otroci, preden dobijo odhodno spričevalo. Lord je lastnik lista »Daily Mail« (dnevna pošta). Ta list se bori proti sedanjemu načinu pouka na ljudskih šolah, pravi, da je denar za šole in za učitelje prečvržen in da so uspehi pouka čisto nezadostni. Te dni je prosilo 26 dečkov za službo pri »Daily Mail«, štirinajst let so bili stari, so torej ravno ljudsko šolo dovršili. Zaključek je bil, da sta samo dva rešila sedem predpisanih navadnih računskih nalog in samo eden je na šestnajst vprašanj, tičočih se splošnega znanja, odgovoril vsaj na polovico zadovoljivo. Sedaj pa pravi angleški poslanec Cove, prejšnji predsednik strokovne zveze ljudskošolskih učiteljev, da bi tudi lord Rothermere sam pri taki skušnjavi padel. Lord, bivajoč sedaj na Južnem Francoskem, je boj brzojavno sprejel in so se dogovorili, da bo moral plačati delavski stranki, ki ji pripada Cove, 1000 funtov = 300.000 dinarjev, če ne bo mogel zadovoljivo odgovoriti na tri četrtine stavljenih vprašanj. Če bo odgovoril, bo nasprotna stranka plačala nekaj manjšo vsoto za namen, ki ga bo določil lord. »Daily Mail« ima dnevno 1.800.000 odjemalcev, lord je torej jako vplivna oseba; hudobni jeziki pa trdijo, da bi z rastočo izobrazbo krog bravev tega časopisa se izdatno škrlil in da je zato »Daily Mail« tako sovražna ljudskošolskemu pouku.

Gospodarstvo.

Poravnalno postopanje in konkurzi v Sloveniji.

Statistika otvorjenih poravnalnih postopanj je eden najvažnejših znakov za presojanje gospodarskega položaja. Zato smo sestavili statistiko poravnalnih postopanj in konkurzov v letu 1924. in v prvih dveh mesecih letos.

1924.	poravn.	postopanja	konkurzi
januar	7	1	1
februar	6	3	3
marec	10	1	1
april	6	4	4
maj	1	3	3
junij	7	3	3
julij	6	3	3
avgust	9	1	1
september	4	3	3
oktober	11	4	4
november	11	1	1
december	10	3	3
1925.			
januar	16	7	7
februar	11	5	5

Iz te statistike je razvidno, da je število otvorjenih poravnalnih postopanj in proglašanih konkurzov začelo naraščati v zadnjih treh mesecih lanskega leta in da je doseglo naraščanje v januarju letos svoj maksimum, kateremu je sledil lahen padec v februarju t. l.

Te številke nam pričajo o poteku konjunkture našega gospodarstva, ki se je poslabšala v jeseni lanskega leta in ki je dosegla v prvih mesecih t. l. svoj višek. Statistika je dokaz, da se stanje slovenske trgovine vedno bolj slabša.

V teku celega leta 1924. je bilo otvorjenih v Sloveniji 88 poravnalnih postopanj in proglašanih 30 konkurzov.

g Pristaniški promet v Italiji. Uvoz v Trst je znašal lani 1.846.000 ton, v Benetke 2.041.000 ton in v Genovo 6.615.000 ton, a izvoz iz Genove je bil lani 389.000 ton, iz Benetk 224.000 ton in iz Trsta 966.000 ton.

g Francoska zunanja trgovina. V prvih dveh mesecih t. l. je Francija uvozila blaga za 6519 milijonov frankov napram 6593 milijonov v prvih dveh mesecih lanskega leta. — Izvoz iz Francije je dosegel v januarju in februarju letos 7158 milijonov frankov, medtem ko je v istem razdobju lanskega leta bil samo 6586 milijonov frankov. — Količina v prvih mesecih letos uvoženega blaga je bila 7.494.000 ton, izvoženega blaga pa 5.175.000 ton. Količina francoske zunanje trgovine je znatno napredovala tudi v primeri z letom 1913.

g Devizna centrala v Franciji. Kakor poročajo iz Pariza, je francoska vlada sklicala anketo bančnih zavodov, da izreče svoje mnenje o osnovanju devizne centrale v Franciji, kar pa so banke odbile. Vendar pa vlada že dela predpriprave za osnovanje devizne centrale.

g Svetovna produkcija premoga v L. 1924. Po statističnih podatkih nemške revije »Wirtschaft und Statistik« je bilo na celem svetu nakopanih lani 1168,5 mil. ton črnega premoga napram 1180 milijonov ton v letu 1923. Produkcija rjavega premoga je dosegla lani 165 milijonov ton, medtem ko je v letu 1923. znašala na celem svetu 157 milijonov ton. Največ premoga producira severnoameriška Unija (506 milijonov ton), potem Anglija (275 milijonov ton), Nemčija (243 milijonov ton) in pa Francija (44 milijonov ton).

Borze.

Dne 17. marca 1925

DENAR.

Zagreb. Italija 2.5325—2.5625 (2.5225 do 2.5525), London 297.375—300.875 (296.75 do 299.75), Newyork 61.80—62.80 (61.70—62.70), Pariz 3.2205—3.235 (3.185—3.235), Praga 1.8405—1.8705 (1.8375—1.8675), Dunaj 8.70 do 8.90 (8.685—8.885), Zürich 11.98—12.08 (11.97—12.07).

Curih. Belgrad 8.325 (8.35), Budimpešta 0.0072 (0.0072), Berlin 1.233 (1.235), Italija 21.15 (21.15), London 24.81 (24.83), Newyork 518.50 (518.50), Pariz 26.65 (26.70), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 0.007805 (0.007805). Bukarešt 2.525 (2.55), Sofija 3.775 (3.775).

Dunaj. Devize: Belgrad 11.85, Kodanij 128.90, London 33.97, Milan 28.94, Newyork 709.35, Pariz 36.54, Varšava 136.25. Valute: dolarji 704.60, angleški funt 33.79, francoski frank 36.30, lira 28.94, dinar 11.29, češkoslovaška krona 20.94.

Praga. Lira 137.75, Zagreb 54.25, Pariz 174.—, London 161.80, Newyork 33.80.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Ljubljana. 7 odst. investicijsko posojilo iz leta 1921. 64.50—66, 4 odst. kranjsko deželno posojilo iz leta 1888. 22.50 (blago), 4 in pol odst. kranjsko deželno melioracijsko posojilo iz leta 1911. 22.50 (blago), 4 in pol odst. kranjsko deželno posojilo iz leta 1917. 22.50 (blago), 2 in pol odst. državna renta za vojno škodo 155—159, Celjska posojilnica, Celje 210 do 212, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 235 (denar), Merkantilna banka, Kočevje 110 do 128, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 840 do 846, Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana 190—200, Strojne tovarne in li-varne, Ljubljana 135 (blago), Trbov. premog. družba, Ljubljana 420—430, Združene papirnice, Večve 100—112, Stavbna družba, Ljubljana 275—285.

Zagreb. Hrvatska eskomptna banka, Zagreb 123—124, Hrv. slav. zem. hipot. banka, Zagreb 65.50, Jugoslavenska banka, Zagreb 108—112, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 235, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 840, Slavenska banka, Zagreb 74, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 51, Hrv. slav. d. d. za ind. šečera, Osijek 702—715, Gutmann 510, Našica 45, Slavonija 60, Trbov. premogokopna družba, Ljubljana 420—425, 7 odst. inv. posojilo 63.50—64, vojna odškodnina 155—156.

Dunaj. Alpine 387.000, Greinitz 138.000, Kranjska industrijska družba 488.000, Trbov. družba 480.000, Hrvatska eskomptna banka 140.000, Leykam 139.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 75.000, Gutmann 600.000, Mundus 890.000, Slavex 198.000, Slavonija 69.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hrastovi plohi, III. vrsta, feo meja tranz., 3 vag. 600, 600 (zaklj. 600), smrekovi hlodi od 30 cm naprej, prem., 4 m dolž., feo nakl. postaja 260 (blago), borove deske, 20 in 30 mm, 4 m, od 17 do 20 cm šir., I. in II., feo meja 720 (blago), remeljni 35-70, 40-80 mm, feo nakladalna postaja 600 (blago), bukovo oglje Ia, vilano, feo meja, 1 vag. 118, 118 (zaklj. 118). Zito in poljski pridelki: Pšenica domača, par. Ljubljana 475 (blago), otrobi pšenični, drobni juta vreče, feo Ljubljana 210 (blago), otrobi pšenični, drobni, pol pap., pol juta vreče, feo Ljubljana 205

(blago), otrobi pšenični, debeli, juta vreče, feo Ljubljana 257.50 (blago), koruza nova, prompt., feo sremska postaja 182.50 (blago), koruza nova, april, maj, junij, feo Postojna tranz. 260 (blago), koruzni zdrob, feo vreče, feo Ljubljana 400 (blago), oves makedonski, feo Ljubljana 335 (blago), ajda siva, feo štajerska postaja 287.50 (blago), bučne peške, rešetane, feo hrvaška postaja 500 (blago), bučne peške, rešetane, feo Rijeka neocar. 525 (blago), krompir rdečkast, feo štajerska postaja 165 (blago), krompir beli, feo štajer. postaja 140 (blago), krompir rumeni, feo štaj. postaja 130 (blago), čebula, feo štajerska postaja 360 (blago).

Novi Sad. Koruza za mare-april 185, april-maj 192.50, maj-junij 200, junij-julij 212.50, moka bazis >0< 660. Položaj nestalen.

PERI S

»Samobelin«-avtomatom!

Turistika in sport.

NOGOMETNE TEKME DNE 15. marca.

Prvenstvene nogometne tekme so se tudi preteklo nedeljo mogle izvesti po določeni razporedi. V Ljubljani sta si stala naproti Ilirija in Jadran ter Primorje in Maribor iz I. razreda ter LASK in Svoboda iz II. razreda, v Celju Hermes in Celje. Rapid je bil to nedeljo prost.

Zunanja slika tekem se od prvih dveh prvenstvenih terminov ni mnogo spremenila. Slejkoprej kažejo moštva, da jih je sezona prehitela in našla nepripravljenost. Forma igralcev in moštve je povsod še nestanovitna, skupna igra zaostaja mnogo za onim, kar so pokazala moštva jeseni. Celo sestave so skoro v vseh moštvih še labilne; preizkušajo se ali novi ljudje, ali prejšnji na novih mestih.

Razume se, da v našem I. razredu, kate-rega prvorazrednost je bila v ostalem itak od nekdaj močno dvomljiva, tekme za enkrat še ne prinašajo solidnega prvostanskega sporta. Pri tem se ne more izvzeti niti podsavetni prvak Ilirija, ki je podala v svojih prvih dveh nastopih pač mestoma izvrstne in gotovo prvorazredne akcije, toda vendarle so bili to le odlomki in njegova igra je v splošnem še negotova, nervozna, od ene četrt ure do druge spremenljiva. Od ostalih klubov je napravil kot celota še najboljši vtis Hermes, ki razpolaga s tehnično povprečno dobro izšolanim moštvom. V drugih klubih je igra momentano še zelo primitivna, četudi se tu in tam opazijo prvorazredni igralci, n. pr. Plečnik ali Vidmar v Jadranu, Wagner, Geuer in Vodeb v Mariboru itd.

Stanje prvenstvene tabele I. razreda se je po nedeljskih tekmah v sredini močno spremenilo. Hermes, Primorje in Jadran so dosegli enako število točk, boljša razlika v razmerju golov daje Hermesu sedaj tretje mesto, Primorje je napredovalo s petega na četrto mesto, Jadran pa je padel kar za dve mesti, s tretjega na peto. Tabela izkazuje torej sledeče stanje: Ilirija 16 točk, Rapid 10, Hermes 8 (15:15), Primorje 8 (17:23), Jadran 8 (11:18), Maribor 5, Celje 1.

Na praznik 19. t. m. se sestane Ilirija in Hermes, prihodno nedeljo Hermes: Primorje, Jadran: Maribor in Rapid: Celje. Ilirija igra ta dan proti reškemu prvaku Olimpiji na Reki.

V ljubljanskem II. razredu sta se predstavila doslej Slovan in LASK z znatnimi ojačenji in z boljšo igro od prošle jeseni. Zato sta tem slabša Slavijs in Svoboda, ki postajata, bogme, nepotrebna. Kranjski Korotan je za-

časno menda neoposoben nastopiti, podsavoz je vse njegove tekme preložil na prihodnji mesec. V mariborskem podsavzem okrožju se opaža velika ambicioznost novega kluba Merkurja, ki se za enkrat izraža — za druge klube nekoliko neprijetno — posebno v tem, da pridno pridobiva igrače ostalih klubov. Z Muro (Murska Sobota), Ptujem in mariborsko Svobodo predstavlja Merkur zanimiv II. razred, čigar prvak pride v odločilno tekmo z ljubljanskim drugorazrednim prvkom za napredovanje v I. razred, kjer bo akoro golova izpadel SK Celje.

V Celju so se na novo osnovali Atletiki, ki pa morejo nastopiti v prvenstvenih tekmah šele jeseni. Celjski »Red Star« je menda prenehal životariti in ravnotako najbrže tudi SK Trbovlje in SD Soštanj.

Prezgodnja sezona se opaža tudi na sportnem prostoru SK Ilirije. Razpadajoča barijera se je končno odstranila, da napravi mesto lič-ni novi, ki pa izgleda manj prikladna za nedovoljeno posedanje, in prihodnje dni se prične s stavbo primerne, razmeram odgovarjajoče tribune. Do tedaj, to je nekako do konca marca, prostor ni sposoben za prireditve večjega obsega.

V kratkih besedah podajamo posamezne igre:

Ilirija: Jadran 5:0. V sredini igrišča je oviral igro slab teren, krila so bila znatno na boljšem. Igralo se je v hitrem, živahnem tempu. Ilirija netočna v podajanju in stopingu, zato se je v defenzivo potisnjenemu Jadranu dolgo posrečilo razdreti vsak napad ter sporadično preiti tudi v protinapade. Na razmeroma visokem rezultatu imata individualne zaslu-gue posebno Milan, ki je bil v drugem polčasu prav dobra desna zveza, z dvoma krasnoma goloma, in Doberlet. Oman in Pevalak sta precej pod lansko formo, Zupančič I. na desnem krilu je bil agilen in požrtvovalen kakor vedno. Krilska vrsta v cellem ni podala tak-tično pravilne igre; Zupančič II. je daleko nad-kriljeval ostalo dvojico, debutant Kos je imel poleg dobrih momentov tudi nemalo slabih (prepozno oddajanje, slab placement). Edi, ki je debutiral kot desni branilec namesto Poga-čarja, za sedaj na tem odgovornem mestu še ne odgovarja; povzročil je par kočljivih situ-acij, ki sta jih Miklavčič in Beltram komaj še rešila. V Jadranu sta Pečnik (levi branilec) in Vidmar (vratar) daleko nadkriljevala osta-lo moštvo, ki je sicer agilno, skrajno požrtvo-valno in resolutno, toda se je posluževalo le defenzivne taktike in zato ni moglo napraviti boljšega dojma. — Sodnik Planinšek, tudi de-butant, je za enkrat pretirano pedanten in ob-čutljiv, s čemur je mnogokrat po nepotrebnem zaustavljal potek igre. Ko se nekoliko »une-sec, bomo imeli v njem po prvem utisu sodeč, prav porabno moč. — Rezervna tekma je kon-čala z enakim izidom 5:0.

Primorje: Maribor 3:2. Moštvi sta pri-bližno enaki, obe v obrambi močnejši. Na obeh straneh sta bila najboljša moža branilca, Wagner v Mariboru in Slamič v Primorju. Igra je bila v prvem polčasu odprta in enakomerno razdeljena, v drugem polčasu je imelo Primor-je rahlo premoč in je zmago torej zaslužilo. Maribor doseže iz gnučje že v 5. minuti prvi gol in kmalu nato z enajstmetrovko drugega, tako da vodi z 2:0. Primorje doseže nato z dvema lepima goloma izravnavo. Koncem prvega polčasa izrabljuje Primorje še enajstmetrov-ko in doseže obenem že tudi končni rezultat. V drugem polčasu se nudi Mariboru marsika-tera prilika za izravnavo, toda vse ostanejo ne-izrabljene. Igra se je gibal v jako medlem tempu, posebne ambicioznosti ni pokazalo ne

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

»To je prava glava,« je dejal pozneje v kadilni sobi Alta Pacific Kluba nekemu sočlanu kluba. »Po- vem ti, Gallon, da me je resnično presenetil. Sicer sem vedel, da morajo ti veliki biti taki, vendar sem ga moral prebiti, da sem to znan. Eden tistih možakov je, ki nekaj store. Lahko kar vidiš, kako vse to vsepovsodi iz njega gleda. Eden izmed tisočev je, ki je pošten, možak, ki se da z njim dru- žiti. V nobeni igri, ki jo igra, ni meje, in lahko zidaš nanj, da igra do zadnjega. Stavim, da more izgubiti ali dobiti pol tucata milijonov, ne da bi trenil z očesom.«

Gallon je pihal smotko in je ob koncu slavo- speva radovedno motril tovariša; pa Daylight, ki je naročil kokteil (mešano žganje), ni opazil čudnega strmenja svojega tovariša.

»Gotovo nameravaš skleniti z njim kako kup- čijo,« je pripomnil Gallon.

»Nikakor ne, niti misliti ni. — O prijaznosti sem govoril. Pojasnjeval sem samo, kako sem prišel do tega, da sem spoznal, kako ti veliki vrše velike reči. Veš, navdal me je s čuvstvom, kakor da ve vse, tako da me je bilo pošteno sram samega sebe.«

»Vseeno bi dejal, da bi mu lahko dal karte v roke, če bi prišlo do tega, da bi vodil vprego psov,« je pripomnil Daylight po kratkem razmišljanju. »V resnici mislim, da bi ga pri pokerju in kopanju me- stovne rude malce našel, mogoče tudi pri veslanju v čolnu iz brezove skorje. Bržkone se jaz lažje naučim igrati igro, ki jo je on igral svoje življenje, kakor on igro, ki sem jo jaz igral gori na severu.«

Drugo poglavje.

Nedolgo zatem se je zgodilo, da je Daylight ob- iskal New York. Vzrok je bilo neko pismo od Johna Dowsetta, preprosto drobno pisemce malo vrstic.

Majhno, kakor je bilo, je vznemirilo Daylighta, ko ga je bral. Spomnil se je, na prejšnje čase, kako ga je nekoč izpreletelo po vsem životu, ko ga je nedogleda mladiča petnajstih let veliki hazardist Tom Gals- worthy v Tempas Butten, ker je pri igri manjkalo če- trtega, pozval: »Prisedi, poba, pa vzemi četrte karte.« Prav tako ga je izpreletelo sedaj. V bornih, s pisal- nim strojem pisanih stvkih je uprav mrgolelo skriv- nosti. »Naš Mr. Howison Vas obišče v Va- šem hotelu. Lahko se zanesete nanj. Naju ljudje ne smejo videti skupaj. Razumeli boste vse po najinem raz- govoru.« Zopet in zopet iznova je Daylight prebral pismo. Evo je! Velika igra se je pojavila in vse je kazalo, kakor da ga vabijo, da prisede in se je ude- leži. Gotovo je, da tak možak ni mogel iz nobenega drugega vzroka tako odločno povabiti človeka da po- tuje preko celega kontinenta.

Sestala sta se — za kar gre hvala našemu Mr. Howisonu v prekrasni vili. Daylight je dospel, kakor mu je bilo naročeno, v zasebnem avtu, ki so mu ga dali na uslugo. Čigav je bil, je vedel prav tako malo, kakor kdo je bil lastnik vile z obilnimi, valovitimi, z drevjem poraščenimi tratami. Dowsett je bil že tam in še neki drugi človek, ki ga je Daylight spoznal, preden se je pričelo predstavljanje. Bi je Nathaniel Letton, nihče drugi. Daylight je že nekaterikrat videl njegovo sliko po časnikih in časopisih in bral o nje- govem položaju v finančnem svetu, pa o bogatih da- rovih, ki jih je bil poklonil vseučilišču v Daratoni. Tudi ta možak je naredil na Daylighta vtisek mogoč- nega človeka, »dasi je bil v zadregi, kako to, da ni mogel na njem najti nikakoršne podobnosti z Dow- settom. Izvzemši čedno zunanost je bil Nathaniel Letton v vsaki podrobnosti docela nepodoben onemu. Suhljat do shujšanosti je bil liki mrzel plamen člo- veka, človek neke skrivnostne, kemične vrste ognja, ki je pod nekako ledeno zunanostjo vzbujal vtisek goreče toplote tisočero solne. To čuvstvo so pred vsem vzbujale njegove velike sive oči, saj so žarele

mrzlično takorekoč iz mrtvaške glave, tako suh je bil obraz, čegar koža je bila pošastne, prazne, mrtve bele barve. Dasi ni imel več ko petdeset let in je imel na glavi redke žleznosive lase, je bil vseeno videti nekajkrat starejši od Dowsetta. In vendar je Natha- niel Letton imel polno oblast čez samega sebe — Daylight je lahko jasno videl. Bil je drobnoličen asket, živeč v stanju visoke, izhlapele pokojnosti — planet v raztopljenem stanju pod odejo prekocelin- skega ledu. Največji vtis pa je na Daylighta nare- jala strašna, malone grozna snažnost tega človeka. Najmanjšega madeža ni bilo na njem. Vseskozi je bil videti, kakor da bi bil v ognju očiščen. Daylight je imel občutek, da bi bila zdrava kletvica smrtna za- lilev njegovih ušes, bogokletje, bogoskrunstvo.

Pili so — to se pravi, Nathaniel Letton je vzel nekoliko slatine, s katero mu je stregel gladko delu- joči stroj lakaja, dočim je Dowsett pil škotsko visko s dodavico, Daylight pa kokteil. Kakor je bilo videti, ni nikdo opazil neprimernost Martinija (= žganja) o polnoči, čeprav je Daylight pozorno pazil na to; že zdavnaj je namreč zaznal, da ima Martinijev kokteil svoj natančno določen čas in kraj. Martinij mu pa je silno prijal in ker je bil naraven človek, ga je name- noma pil, kadar in kakor mu je bilo všeč. Drugi so to njegovo posebno navado takoj opazili, nista pa je Dowsett in Letton; in Daylight si je skrivši mislil sam pri sebi: »Tadva ne bi trenila z očesom, ako bi naročil čašo razjednega sublimata.«

Med pijačo je dospel Leon Guggenhammer in na- ročil škotsko visko. Daylight ga je radovedno pmo- trival. To je bil torej eden iz velike Guggenhammer- jeve rodovine; res da eden mlajših, a vseeno eden onih, ki se je gori na severu z njimi spopadel. In Leon Guggenhammer ni pozabil omeniti, da mu je ta stara reč poznana. Čestital je Daylightu na izredni srčnosti: »Glasovi iz Ophirja so segali do nas, da veste. In reči moram, Mr. Daylight — ee, Mr. Har- nish, da ste nas v tisti zadevi pošteno naklestili.

(Dalje sledi.)

»Izkušite si to...«

eno ne drugo moštvo. — Sodnik g. Vodišek je bil izvršen.

Hermes : Celje 4 : 1. Hermes je predvedel zanimivo, izglajeno kombinacijo igre, katero so Celjani brezuspešno poskušali izravnati z večjo agilnostjo ter s prodori posameznih napadalcev. — Sodnik g. Ochs je bil, kakor vedno, na mestu.

LASK : Svoboda 17 : 0!! Rezultat pove vse. LASK je igral gotovo vечно in pokazal mnogo vrline, toda mizerna igra Svobode je zatemnila vse dobre strani prireditve. — G. V. Strnad se razvija v porabnega sodnika.

V mariborskem II. razredu sta tekmovala Merkur in Svoboda (izid 3 : 0) ter v Murski Soboti SK Ptuj in SK Mura (izid 5 : 2).

V Zagrebu izmenadenja še vedno niso izbrpana. Concordija je dosegla v nedeljo proti Železničarjem jedva neodločen rezultat 1 : 1. HAŠK gostuje v Pragi, kjer je doživel v soboto hud poraz po Sparti v razmerju 8 : 1! Drugi dan je podlegel Viktoriji Žižkov z 0 : 2.

V Pragi se je vršila nadalje senzacionalna tekma med mažarskim prvakom MTK in Deutscher FC pred rekordnim posetom. Tekma je končala neodločno 4 : 4.

Na Dunaju so izidli prvenstvenih tekem I. razreda nastopni: Wacker : Admira 3 : 3, Vienna : Amateure 1 : 1, WAC : Rudolfshtet 7 : 1.

Gradec: Admira, Dunaj : GAK 4 : 1.

Primorje : Lask. Jutri na praznik se vrši na igrišču Primorja prijateljska nogometna tekma med navedenima kluboma. Lask je prošlo nedeljo porazil ljubljansko Svobodo z 11 : 0, kar kaže, da se nahaja v dobri formi. Z ozirom na to je pričakovati zanimivega boja. Tekma prične ob 15. uri.

Primorje II : SK. Šiška. Tekma med mladimi mošči, ki se vrši kot predtekma s pričetkom ob 13.30 uri.

Kranjska gora. (Sneg. — Poročilo od dne 17. t. m.) Ob 7. — 8 C. Barometer se dviga. — Odraže mirne — nebo brez oblakov: Sneg priči — 20 cm visok. Smuka ugodna. Saninec dober.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. vlt.

Normalna barometeraka višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nebo, vetar	Padačina v mm
16./3. 21 h	736.6	1.2	1.4	jasno	—
17./3. 7 h	736.3	— 1.8	1.7	jasno	—
17./3. 14 h	736.3	2.9	2.0	jasno s.	—

Naročajte „Slovenca“!

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znanke!

Dekla pridna, dobi službo. Prednost imajo Gorenjke. Razumeti se mora dobro na molžo in mlekarstvo ter voditi malo gospodinjstvo. — Ponudbe poslati: **STREHAR ANDREJ**, ekonomija Slatno, pošta Dol pri Hrastniku. 1713

MOČAN UČENEC zdrav, s primer. šolsko izobrazbo, poštenih staršev, ne pod 15 let star — se sprejme v trgovino **IGNAC ANDRAŠIČ — KRANJ**.

Majerji in hlapci pridni in poštene ljudi, se sprejmejo pri Prosek-dvor, občina Bresternica pri Mariboru. 1649

Iščejo se VINICARJI s 3—4 delavnimi mošči, ki so poštene in pridni, večji v vinorodni in sadrski. Oni, ki razpolagajo z dobrimi spricavali, naj se javijo pri: **PROSEK DVOR**, Bresternica pri Mariboru. 1648

Kot SOSTANOVALKO sprejemno pošteno in pridno gospodinjstvo. — Naslov pove uprava pod številko 1674.

ZDRAVNIK ISČE posojilo od 400—600.000 Din na zmerne obresti in proti intabulaciji na realije, ki dajejo popolno varnost. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod: „Zdravnik“ številka 1691.

SOBA s hrano, event. samo z zajutrkom, se odda solid. gospodu. — Sv. Petra nasip 71/1, levo. 1703

Tri lahke KOBILE in avto firme Citroen, napredaj. — OSKREBNISTVO WINDISCH-GRAETZ — Koufice. 1775

Čast mi je naznaniti, da sem odprl na novo

higien. brivnico ter se častiti publiko najtopleje priporočam. — NIKO KOMAN, Poljanska cesta 13.

Ugod. kupna prilžnost.

AVTOMOBIL

znanke »Puche, 24 KS, poseben tip, štirisedežna aluminijasta spornica KAROSERJA z razširnim sedenjem, streho, elektr. razsvetljavo, skoraj novo pnevmatiko, v prav dobrem stanju, za 30.000 Din napredaj. — Ponudbe in naslov na št. 337 upravi lista.

Prodajam posestvo

z vsami gospod. poslopiji za 10 glav živino, 1/2 ura od Litijske. — Več se poizve pri 4. fotografiji ROŽUN, Litijska.

OBLEKE!

Več starih oblek za gospode srednje postave po ugodni ceni napredaj. Obledele se: Dermotova 12. SP. 318KA.

STAVNO PARCELO

v izmori 600 m², kupim v smeri Linhartove ul., Dunajske ali Vodovodne ceste. — Naslov v upravi pod št. 1723.

Prodajam stole

vrtno, mehaniško in kvadratno ter sprejemam nova naročila. **ANTON LUGLIO**, stolar v Borovnici. 1765

Največjo zalogo

razne emailirane, aluminijaste ali železne kuhinjske posode, kakor drugih raznih orodij za obrtnike, dalje razne verige, tehtnice, lopate, krampje, motike, vrtnarska orodja in različne stroje itd. ter vse v železninsko stroko spadajoče blago nudi vedno in najceneje veletrgovina z železnino **STANKO FLORJANČIČ**, Ljubljana — Sv. Petra cesta številka 35.

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblek. **ANTON BOC**, LJUBLJANA, Zelendurgova ul. 6/1, Glince-Vt 42

Železo, ŽELEZNINO, portlandcement, potrebščina za stavbe in pohištvo, orodje za obrtnike in poljedelce, štedilnike, vodovodne cevi, sesalke itd., priporoča **A. SUSNIK**, Ljubljana, Zaloška cesta. — Velike zaloge! — Nizke cene!

Registrirna BLAGAJNA

večja, v dobrem stanju, se kupi. — Ponudbe na upravo Beta pod številko 1544.

»Opeka«

prvovrstne zidake, priporočajo opokarna

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ul. 3, pričišje.

»Emona« d. d.

Kateri gospod ali gospa bi prodal-a za primerno ceno malo stavbno parcelo invalidu, da si zgradi malo hišico? — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod številko 1724.

SREBRNE KRONE

kupim. — Ponudbe na upravo pod „Krone“ 1556.

300 komadov dobro ohranjenih, železnih

vrtnih sklupnih **STOLIC**

kupi trdnja **PETER KOBAL** v Kranju. — Navedi ceno in priloži sliko. 1661

NA STANOVANJE

in hrano sprejemam 2 gospoda ali zakonski par brez otrok. — Ambrožev trg 1. gostilna. 1615

MUTNI MLIN

na dva tečaja, ob stanovitni vodi, z novim gospodar. poslopjem, poceni in pod ugodnimi plačilnimi pogoji napredaj. — Ponudbe upravi pod „Mutni mlin“ št. 1720.

Najmodernejši KROJI

(muštri) po meri za dame in gospode z natančnim poukom. — 16. marca tečaj za krojače, šivilje in za samoporabno! Od min. za trgov. in obrt konces. **KROJNA SOLA**, Židovska 5, Ljubljana.

Kupujem kože

domačih rejcev, vsako množino, plačam najvišje cene. — **KOBAŠEVIČ** — Zagreb, Reptol 14. 1592

Elektroteh. podjetje

A. ARHAR in drag. Spod. Šiška, Jernejeva cesta št. 47.

Prevzema vsakovrst. elektr. dela, gradnje manjših elektr. in instalacij ter vsakih daljnovodov po najnižjih cenah in točni potrošnji. — Garancije! 398 Garancije!

Lep moden svilen KLOBUK

Vam napravi iz starega za samo 80 Din

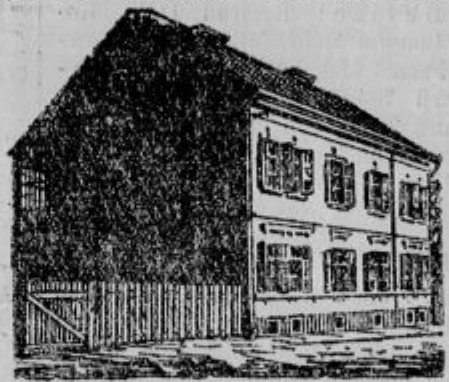
P. Novak Križevniška ulica 9/L

Prekrojenje in barvanje elanikov po najnižjih cenah.

KAPITALISTI!

Večja tovarna v Sloveniji, tako vpeljana, da ne more toliko izdelati, kolikor ima naročil, brez konkurence, želi povečati obrat. Potreben kapital Din 500.000. — proti vknjižbi ali pristop kot družabnik z osebnim sodelovanjem. Sprejme se tudi inostranski kapital. Uspešno posredovanje se honorira po dogovoru. — Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod šifro „Tovarna 125“ — številka 1666.

Samo 135 d nar'ev

velja ta hiša v Mariboru z električno razsvetljavo. Ima vodovod, veliki vrt, veliko prosto stanovanje, opremljeno s pohištvo, kuhinjo s kuhinjsko posodo, dva lokala, pripravnost za trgovino, s stelažami in puli. Pojasnila pod „Fortuna“ na Aloma Company, Ljubljana. Za odgovor je priložiti znamko za 2 Din.

KUPIM

brzojavne DROGE, kostanjev ter tesan LES. Reflektiram samo na večje pošiljke. — Maku **PLAUC**, Celje. 1717

PEKARIJA

v Mariboru, dobro vpeljana, je s hišo vred napredaj. — Naslov: **V. LESKOVSEK**, Celje, Cankarjeva ulica 5.

Brez posebnega obvestila.

Vsa neskončna ljubezen nam ni mogla ohraniti najbližjega materne srca. Zapustila nas je danes, dne 17. marca ob pol 11. dopoldne, naša zlata mamica, gospa

Josipina Gomilšek

vdova nadzornika južne železnice

v starosti 77 let po težki in mukepolni bolezni, vdana v svojo trpljenje in se preselila spravljena z Bogom k Veernogodnemu.

Pogreb nenadomestne, nepozabne mamice se vrši dne 19. marca ob pol 4. popoldne iz hiše žalosni, Rimska cesta št. 9, odkoder je upreminsko k večnemu počitku k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Ljubljana, dne 17. marca 1925.

LJUDMILA, DRAGICA, TONČI por. ŠKOF, MIMICA, VLADI, otroci. — MIRO, vnuk.

Zahvala.

V naši težki bolezni, veld izkušnja včno ljubljanskega soproga, očeta

Gvido Schmalza

svoje prejel mnogo izrednih dokazov iskrenega sočutja, kar nam ljuba naša neizmerno žalost.

Posebna zahvala bodi častiti duhovščini za tolažila svete vero, za trud gg. dr. Hausu in dr. Meyerju, g. inšpektorja Borku in g. nadzornika Potočniku, pevskemu društvu, godbi sveta 28. ter darovalcem krasnega cvetja in ostalim sosedstvom.

Zalajoča rodbina **SCHMALZ.**

Zahvala.

Povodom smrti naše nenadomestljive, nad vse ljubljene soproga, mame, stare mamice in tašče, gospe

Marije Šramel

svoje prejel mnogo izrednih dokazov iskrenega sočutja. Za mnogobrojno spremstvo k njenemu zadnjemu počitku iskramo najtoplejšo zahvalo, posebno se zahvaljujemo njenim sodelavkam za darovani venec in pa vsem, ki so se prereno nam umrlo spomnili.

Zahvala vsem!

Ljubljana, dne 16. marca 1925.

Zalajoča rodbina:

KNIFIC — ŠMRAMEL.

DOBRO IZVEZBANEGA

pomočnika ali prodajalko

papirne oziroma galanterijske stroke sprejme trdnja **Goričar & Leskovšek — Celje.**

Cvetličarna ANTON BAJEC

LJUBLJANA — POD TRANČO 2

oskrbi vsak dan sveže CVETJE, ŠOPKE in VENCE, TRAKOVE z napisi itd. točno in po zmernih cenah.

Gumijevi dežni plašči

zelo trpežni samo po 250 Din isti boljše vrste 290 Din, najfinejši 460 Din v lepih barvah razpošilja samo Prva gorenjska razpošiljalna

Ivan Savnik, Kranj 100

Istotam se razpošilja zopet vse vrste manjša leturna blaga po najnižjih cenah. Zahtevajte vzorce in cenik!

Robert Smielowski,

arhitekt in mestni stavbenik,

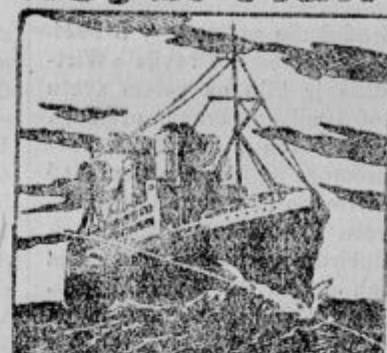
LJUBLJANA :: Rimska cesta 2.

IZVRŠUJE NACRTE IN PRORACUNE, PREVZEMA STAVBNA DELA VSEH VRST, KAKOR TUDI PRISOJEVANJA IN CENITVE VSAKOVRSNIH POSESTEV POD SOLID. IN NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

Zidna opeka

od lasine opokarne na Viču, priznana kot najboljša kakovost, in od skladišča, OPEKARSKA CESTA številka 18, po najnižji dnevni ceni.

Royal Mail Line

Kr. angleška poštno-parobrodna linija.

General. zastopstvo za kraljevino SHS:

Zagreb

Trg I. številka 17.

Redni potniški promet

Hamburg—Cherbourg—Southampton v

Novi York in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San Paolo.

Odprava potništev 1. 2. 3. razreda. — Kabine 3. raz. z 2 in 3 posteljami

Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstva:

Beograd, Karagjergjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska 26. — Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 4.

Brezjavni naslov za vsa gornja podzastopstva „ROYALMAIL“.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro: Srpska Prometna banka v Sarajevu in Grniju.

Dopisovanje v vseh jeziki. Naslov za brojke: Prometna banka.

Natječaj.

Otvora se mjesto liječnika u Aleksandrovo natječaj za

Aleksandrovo je najveće mjesto otoka Krka. Leži na južnoj strani otoka u krasnom Košljunskom zaljevu. Zadnjih je godina postalo Aleksandrovo omiljeno kupalište, osobito Slovenaca.

Godišnja je plata 24.000 Din sa stanom u naravi. Za liječnika pregledbe uzimat će takse prema dogovoru. — Zahtijeva se:

1. Državljanstvo Kraljevine SHS.

2. Poznavanje hrvatskog ali slovenačkog jezika.

3. Osposobljenje u sveukupnom liječništvu i sa propisanim praksom.

Potanja uvjete daje potpisani odbor. Molba upravit potpisanom odboru najkasnije do 20. aprila 1925.

Nastup službe čim prije.

ODBOR DRUŠTVA ZA NAROD. ZDRAVLJE, Aleksandrovo, dne 12. marja 1925.

Tajnik: Viktor Orčić. Predsjednik: Jakov Maralić.

P. n. bančnim zavodom

ter industrijskim podjetjem dobavljamo poslovne knjige itd. po posebnem naročilu v priznani fini izdelavi v najkrajšem času.

Knjigoveznica K. T. D. v LJUBLJANI

Kopitarjeva ulica 6/II.